

Informatiebijeenkomst Te Werve Oost

8 juli 2024

teWerve / oost

Welkom

teWerve/oost

Programma

*Dinsdag 8 juli
19:00 – 21:00 uur
in de Loods*

- 19:00 – 19:30
Inloop + markt
- 19:30 – 20:15
Plenaire presentatie
- 20:15 – 21:00
Markt en in gesprek

Programma

Welkom

Plenaire presentatie

- Proces, waar staan we nu
- Stedenbouwplan
- Landschap
- Architectuur
- Parkeren

Markt

- Rondlopen & in gesprek met elkaar

Proces van de ontwikkeling

Wat hebben we gedaan en waar staan we nu?

teWerve/oost

Waar komen we vandaan?

April 2022

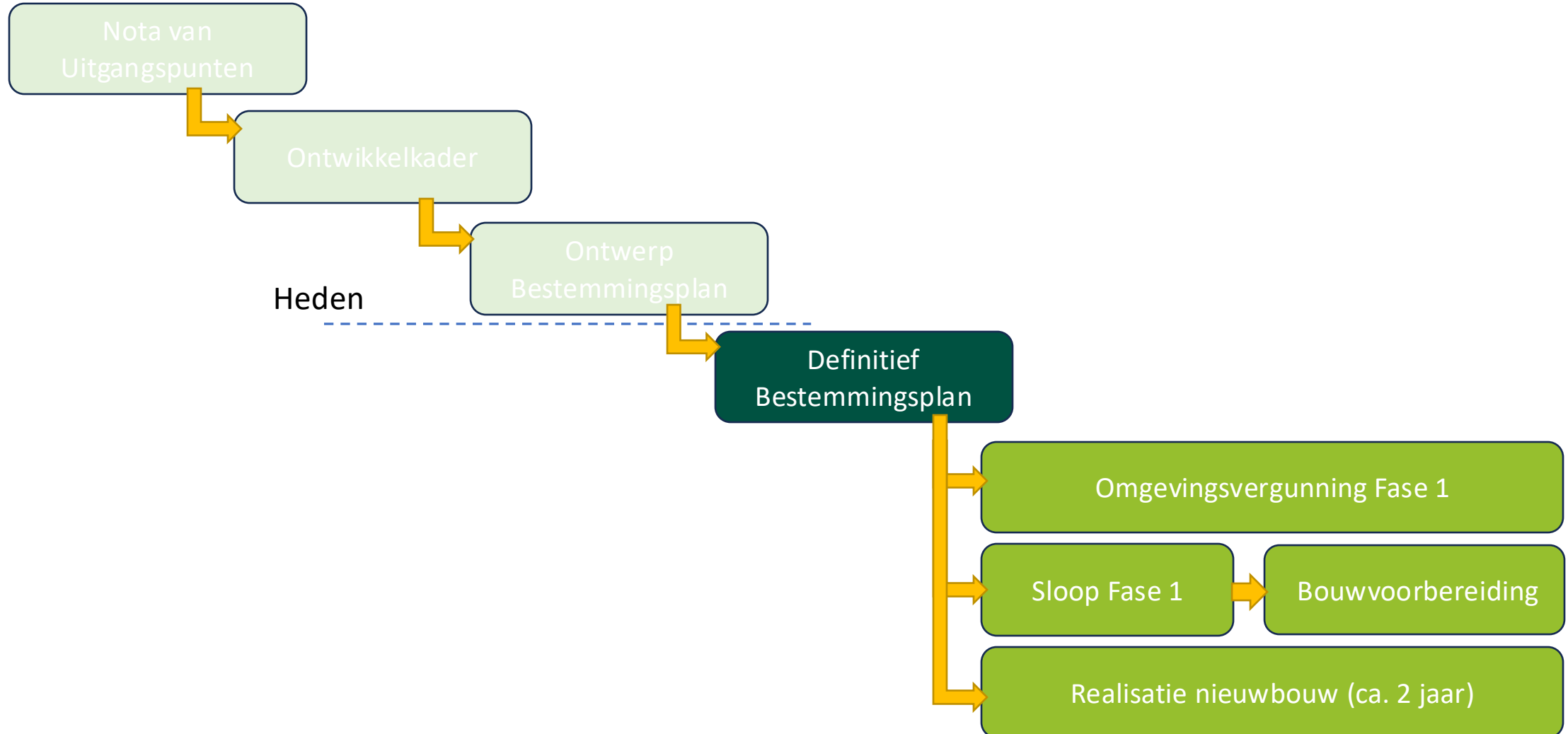
- Besluit tot sloop 332 woningen
  - 304 portiekwoningen
  - 28 eengezinswoningen
- Informatiebijeenkomsten over sloop
- Start ontwikkelfase

Waarom sloop?

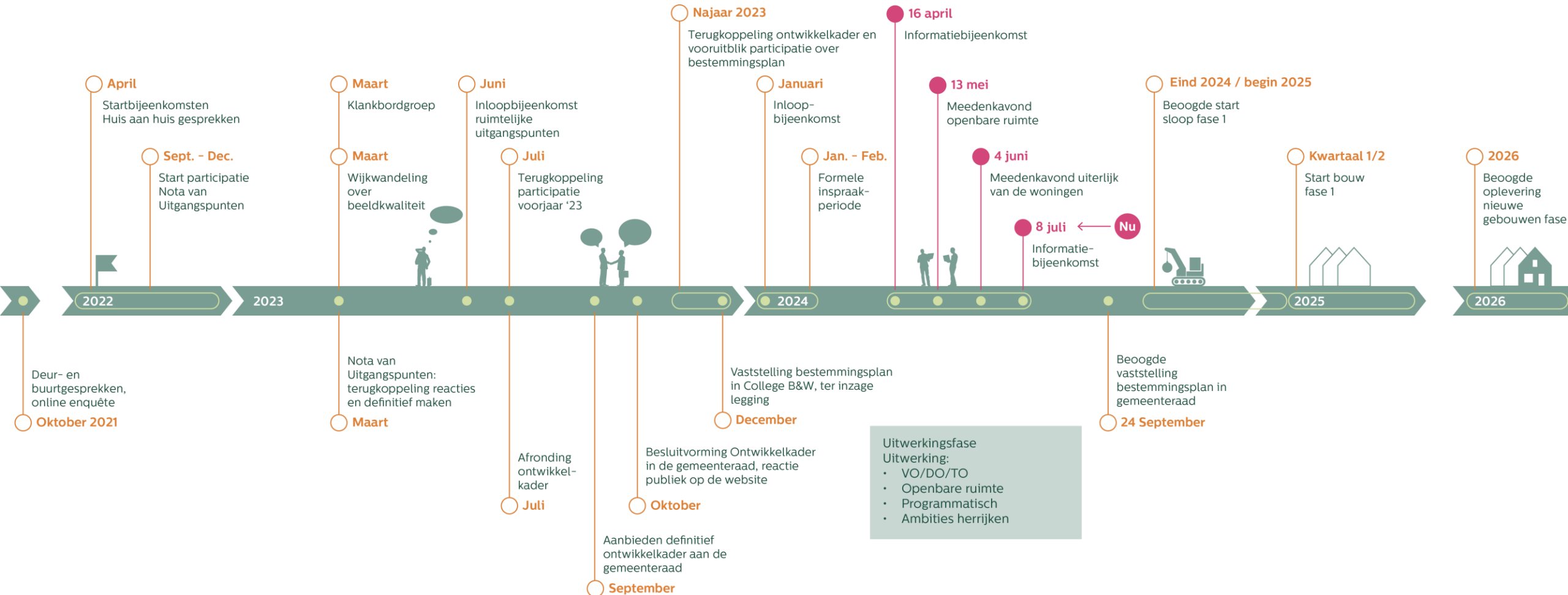
- Woningen zijn verouderd
- Hoge kosten voor renovatie
- Veel portiekwoningen zonder lift
- We kunnen meer woningen terugbouwen

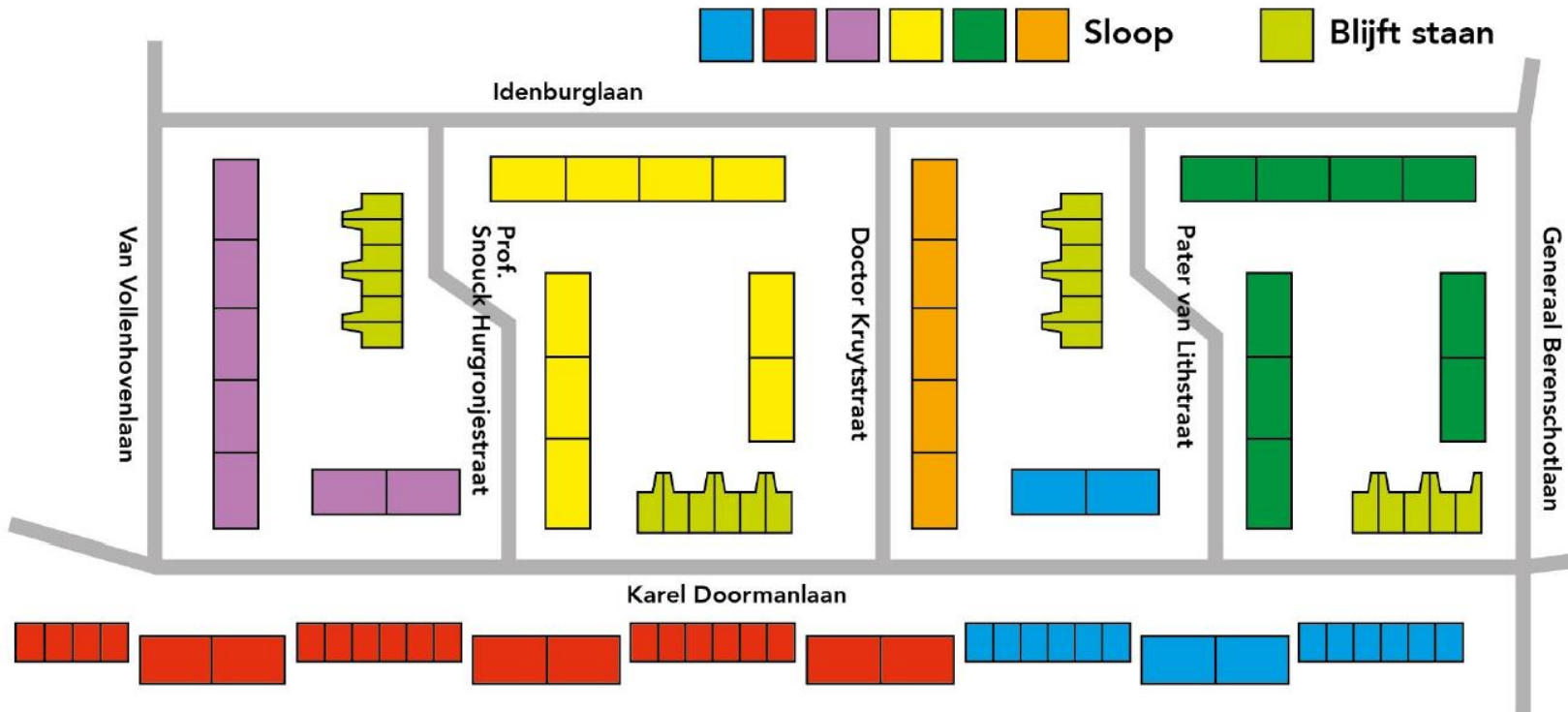
Waar staan we in het proces?

Proces & participatie

Planning sloop faseringen

FASE 1 Karel Doormanlaan 3 t/m 49 en 114 t/m 144 Start sloop: begin 2025	FASE 3 Karel Doormanlaan 162 t/m 192 en Van Vollenhovenlaan 15 t/m 93 Start sloop: begin 2027	FASE 5 Idenburglaan 1 t/m 63, Generaal Berenschotlaan 18 t/m 48 en Pater van Lithstraat 1 t/m 47 Start sloop: half 2028
FASE 2 Karel Doormanlaan 51 t/m 153 Start sloop: begin 2027	FASE 4 Snouck Hurgronjestraat 1 t/m 47, Idenburglaan 65 t/m 127, Dr. Kruystraat 2 t/m 32 Start sloop: half 2027	FASE 6 Dr Kruystraat 1 t/m 79 Start sloop: begin 2029

Wijziging planning

- Vertraging in ruimtelijk procedure
- Sloop van fase 1 verwachting begin 2025 in plaats van najaar 2024;
- Dit rekent door in alle fasen;
- Urgentieverklaring afgifte 1,5 jaar vóór sloopdatum;

Meedenk sessies

Landschap

- Natuurlijke invulling van de wijk
- Gebruik en inrichting van de buitenruimte
Overgang van openbare ruimte naar privé
- Overgang van achtertuinen naar dek

Architectuur

- Maatschappelijk gebruik
- Identiteit – elk gebouw een eigen bijzondere entree
- Geschiedenis en verhalen van de wijk

Extra – parkeren

Stedenbouw

teWerve/oost

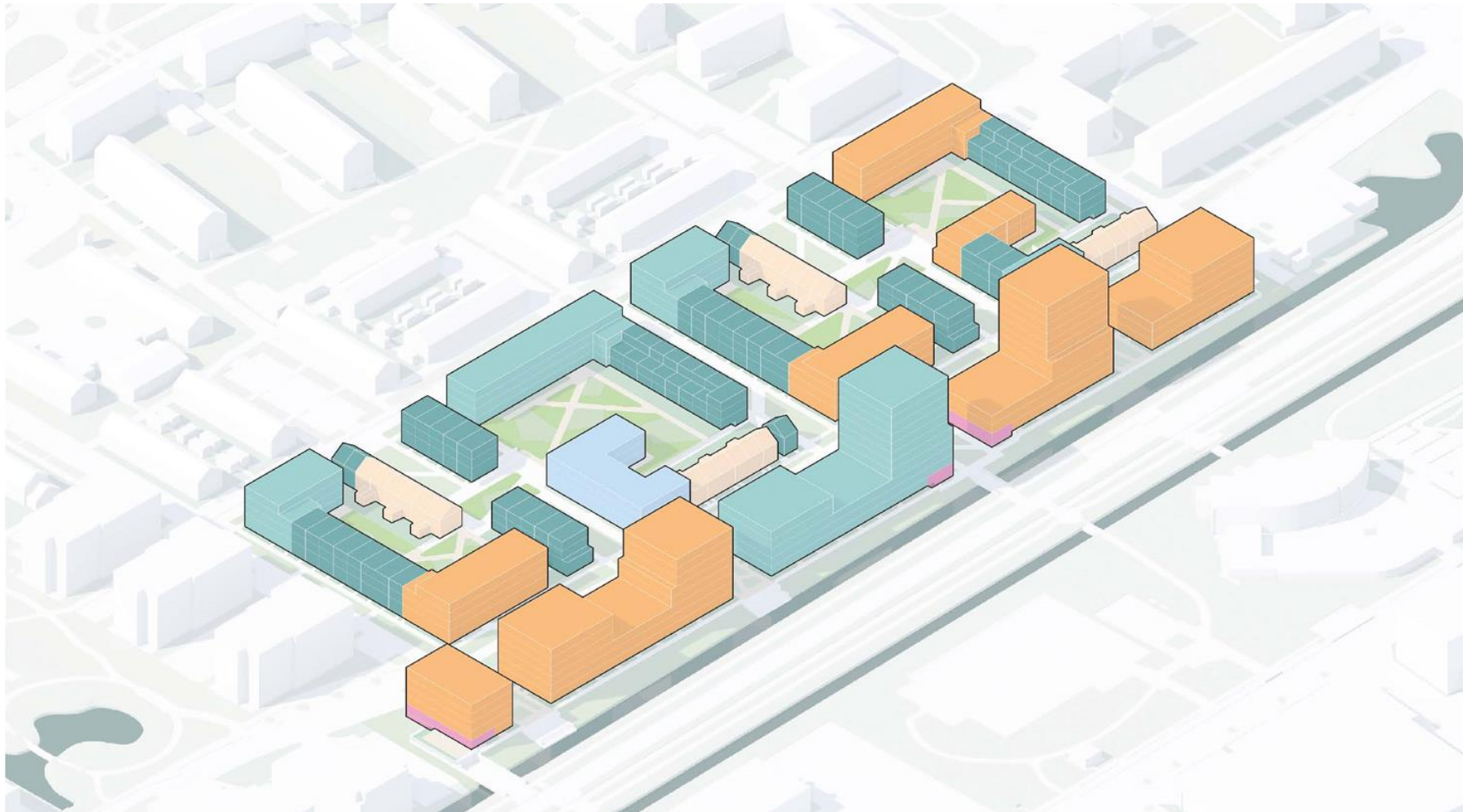

Stedenbouw

Voorlopig voorstel programma

Voorzieningen	
Woonzorg complex	
Sociaal - GGW	
Sociaal - App.	
Vrije Sector - GGW	
Vrije Sector - App.	

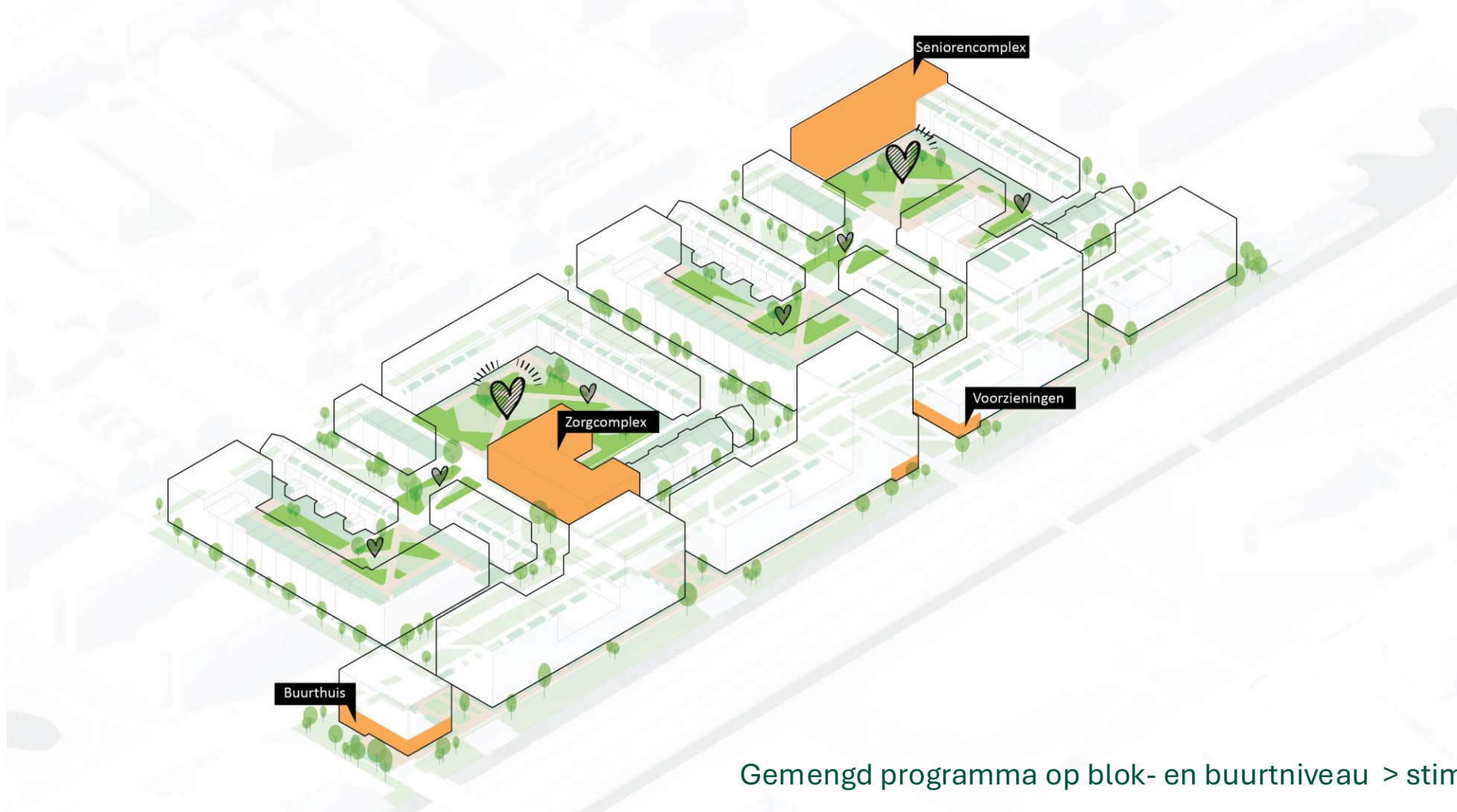
stimuleren van ontmoeten

Gemeenschapsgevoel ver-
groten

Collectieve
tuinen voor sociale cohesie

Speciale plekken om diverse
groepen samen
te brengen (buurthuis,
zorgcomplex en voorzieningen)

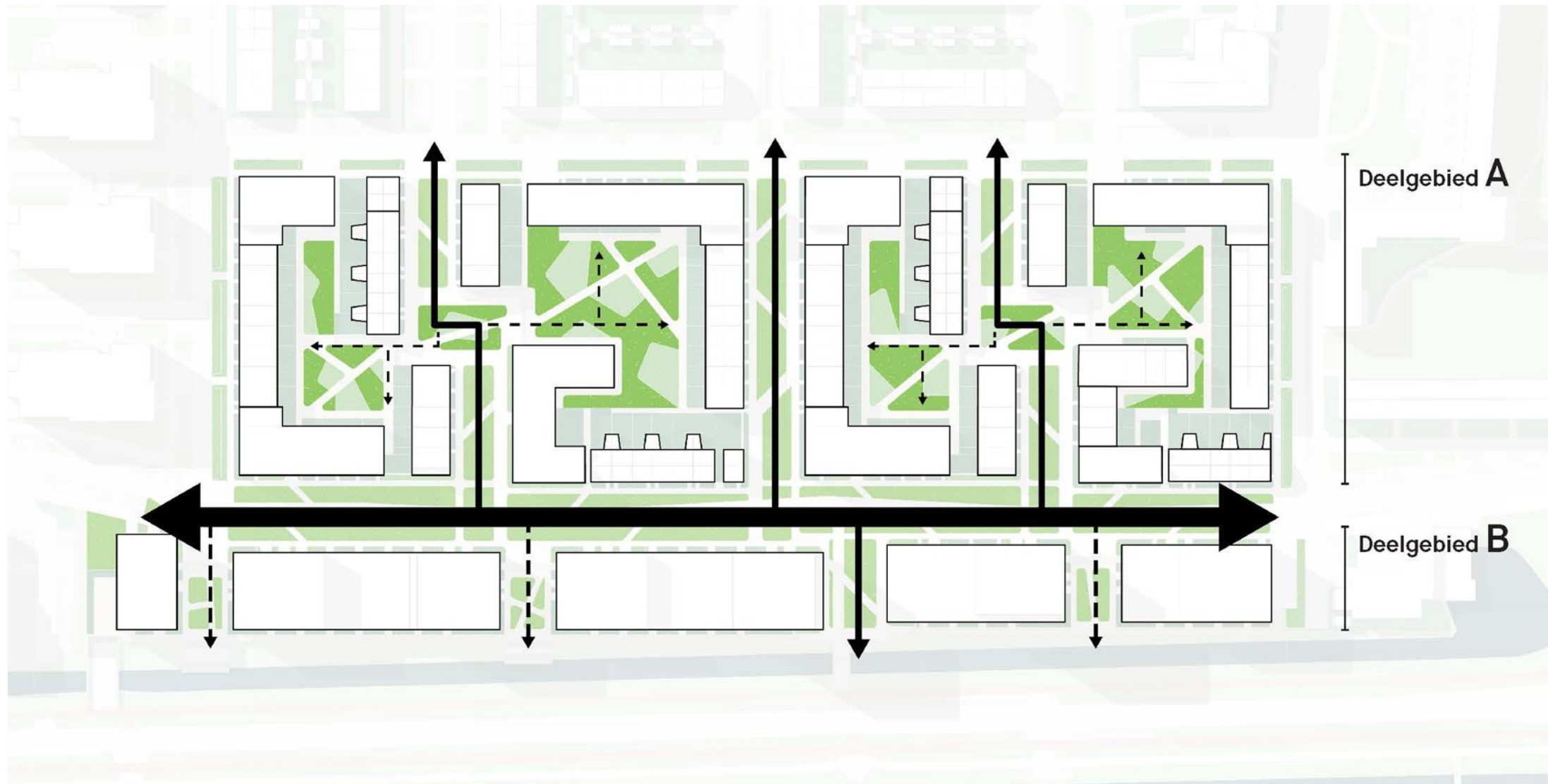
Gemeenschap

- Community plek
- Groen op dek
- Groen

Gemengd programma op blok- en buurniveau > stimuleert sociale cohesie

Hoofdstructuur

Landschap

Voorlopig ontwerp

teWerve/oost

Huidige structuur wijk

Bomen dicht op woningen

Auto domineert, veel verharding

Grote verschillen bij voortuintjes

Grote groene binnenhoven

Mooie waterstructuur

Kleine verharde pleintjes

Terugblik; opgave en ambities

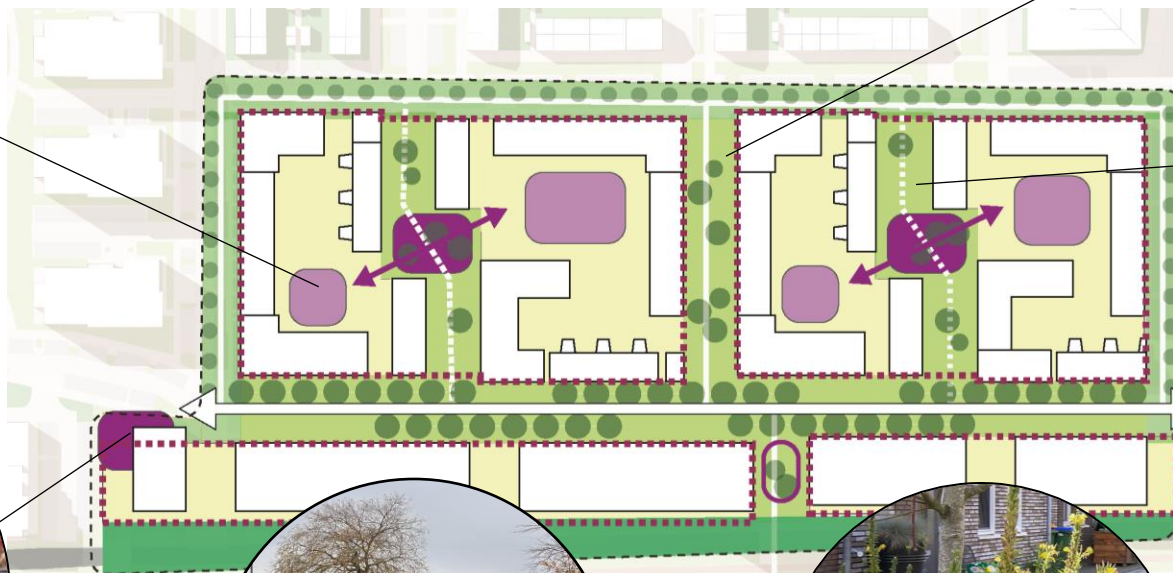
Ruimte voor eigen invulling bewoners

Voortuintjes

Voetgangsvriendelijke straatjes

Verblijf- en speelplekken

Ecologische zone

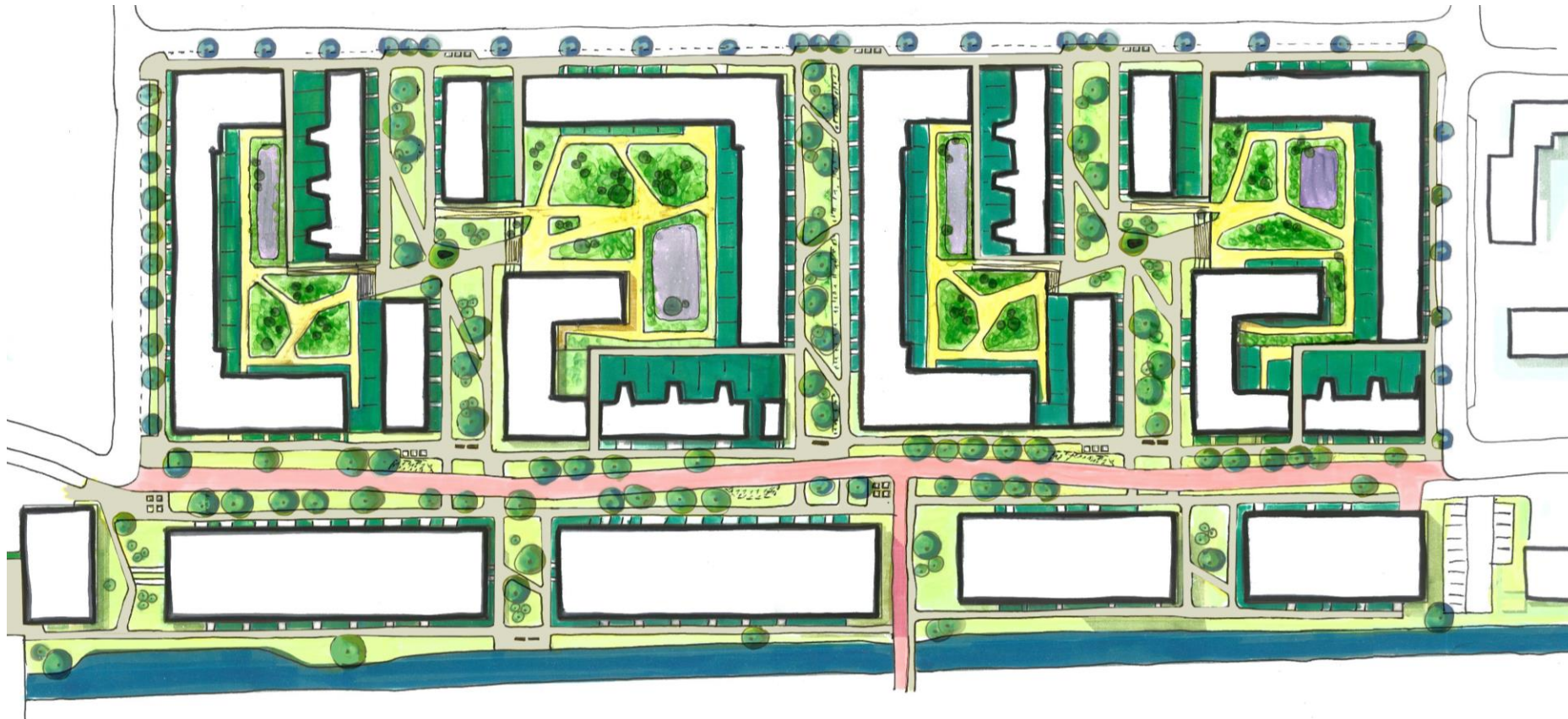
Natuurlijke inrichting

Autoluwe woonwijk

Terugblik; nieuwe structuur wijk

- Overzicht van Wandel- en fietspaden
- Ruimte voor groen, water en ontmoeten
- Logistiek > nooddiensten, pakketjes, invalideparkeren, afvalophaal

Natuurlijke invulling van de wijk

Natuurlijke invulling wijk

Waarom?

Versterken ecologie

Toekomstbestendige wijk

Voorkomen wateroverlast

Tegengaan hittestress

Ontwikkeldkader gemeente, september 2023

Mogelijke groenin-vulling

voorbeeld inheemse natuurlijke beplanting

voorbeeld woonwijk Vlaardingen

voorbeeld beplanting wadi

Planten die van nature hier voorkomen versus gecultiveerde planten

Natuurlijke invulling van de wijk

Dit hebben we gehoord..

- Voorkeur voor groene ruimtes versus parkeren
- Natuurlijke invulling en groenonderhoud
- Waterbeheer en hittebestendigheid

Er moet een goede balans zijn tussen biodiversiteit en parkeerplekken

Waterberging en hittebestendige planten zijn cruciaal

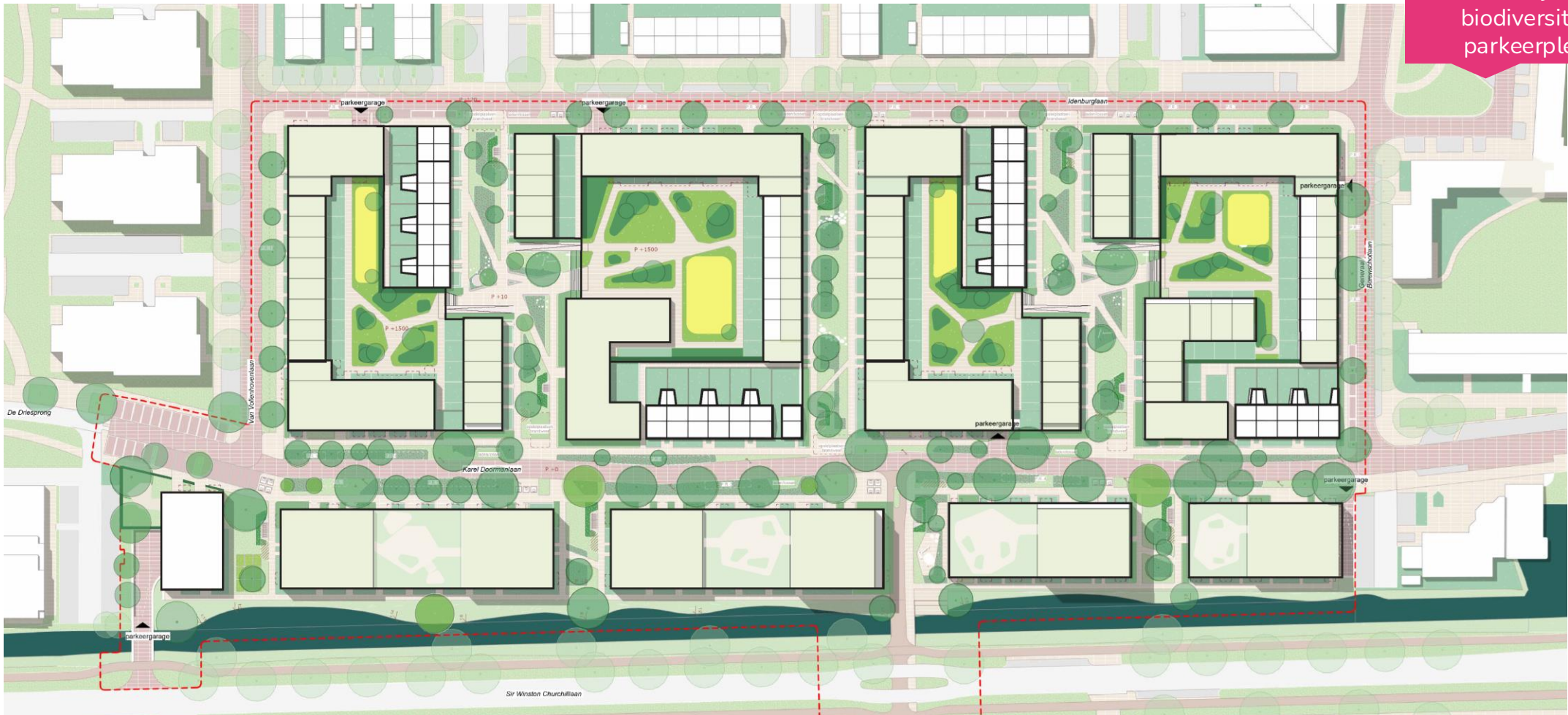
Natuurlijke invulling wordt gewaardeerd, zolang beplanting geen ongemak veroorzaakt.

Meer burgerbetrokkenheid bij onderhoud gewenst

Uitwerking structuur wijk

Er moet een goede balans zijn tussen biodiversiteit en parkeerplekken

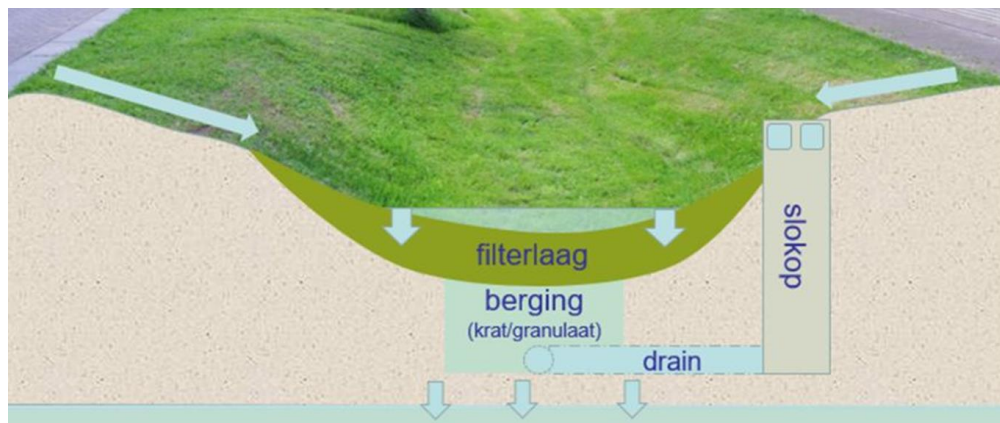

Schetsontwerp uitgewerkt tot een voorlopig ontwerp met aandacht voor alle opmerkingen

Natuurlijke invulling van de wijk

Dit stellen
we voor

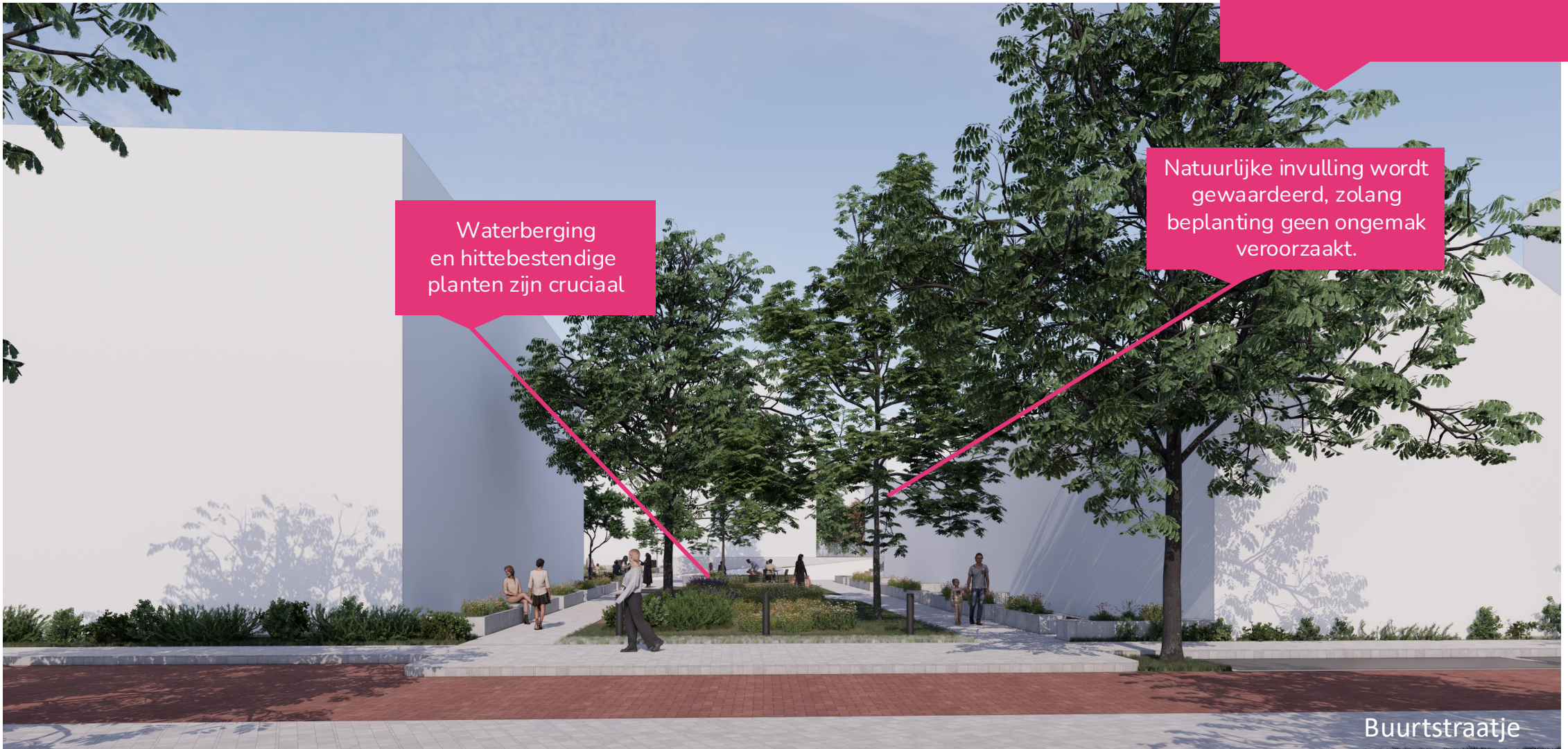
Natuurlijke invulling van de wijk

Dit stellen
we voor

Waterberging
en hittebestendige
planten zijn cruciaal

Natuurlijke invulling wordt
gewaardeerd, zolang
beplanting geen ongemak
veroorzaakt.

Buurtstraatje

Natuurlijke invulling van de wijk

Dit stellen we voor

Natuurlijke invulling wordt gewaardeerd, zolang beplanting geen ongemak veroorzaakt.

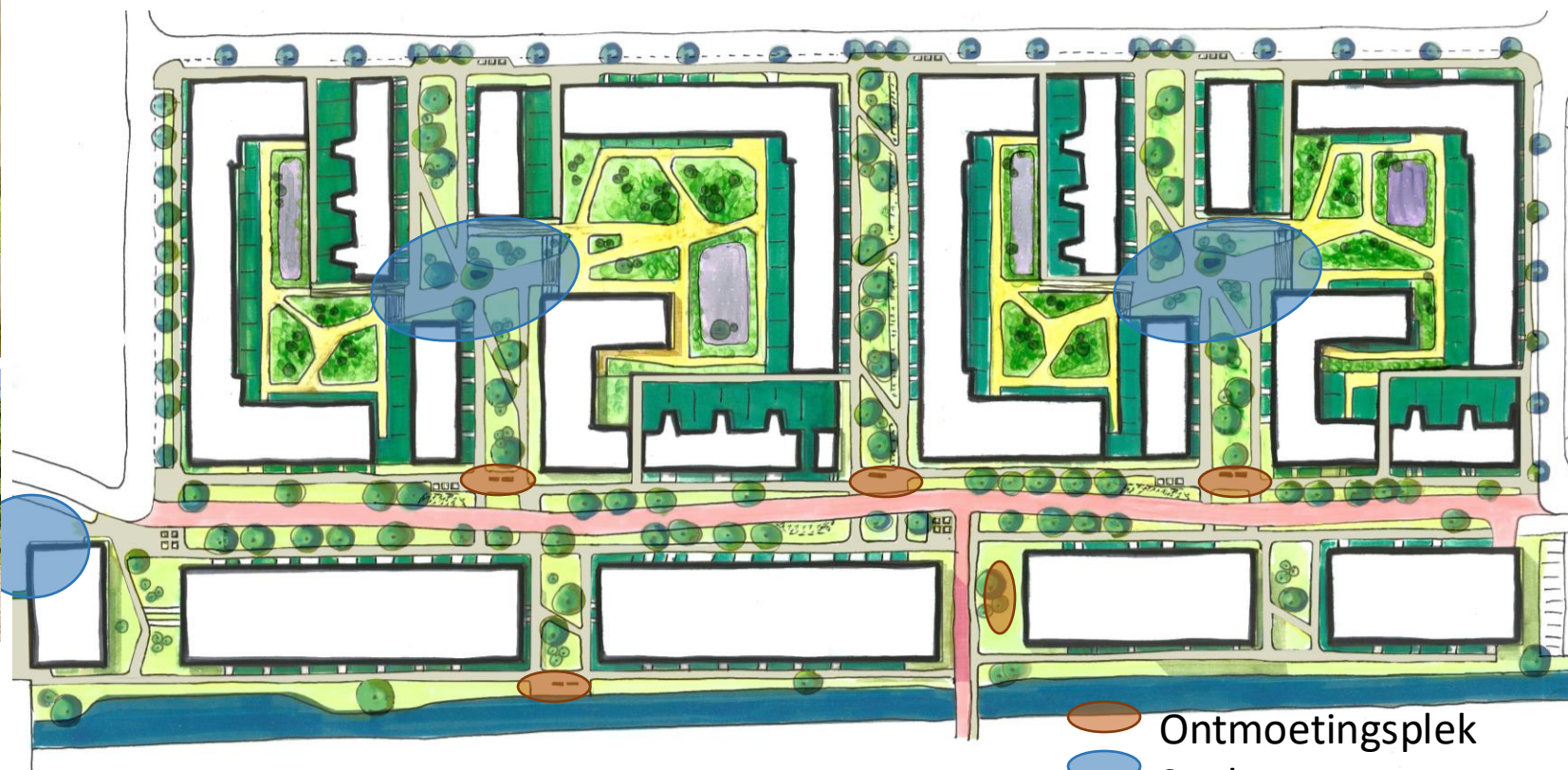

Karel Doormanlaan

Gebruik en inrichting van de buitenruimte

Plekken voor activiteiten in de wijk

- Ontmoetingsplek
- Spelen en ontmoeten

Plek om te spelen, bewegen, voor recreatie en ontmoeten

Inrichting van de buitenruimte

Dit hebben we gehoord..

- Speel- en ontmoetingsplekken
- Zitplekken en toegankelijkheid
- Activiteiten en voorzieningen voor ouderen en jongeren
- Natuurlijke invulling en buurtbetrokkenheid

Speel- en ontmoetingsplekken worden gewaardeerd, wel beter concentreren in de wijk

Behoeftte aan natuurlijk spelen dicht bij huis, en voorzieningen voor alle leeftijden zoals basketbalveld met in hoogte verstelbare basket

Ontmoetingsplekken leuk, maar moeten geen overlast geven

Er is behoefte aan voorzieningen voor ouderen en jongeren, bv fitnessparcours, tafeltennis of collectieve moestuin

Behoeft aan diverse toegankelijke zitplekken

Voorkeur voor informele zitplekken, geen standaard bankjes

Terrassen aan de slootkant als ontmoetingplek

Inrichting van de buitenruimte

Dit stellen we voor

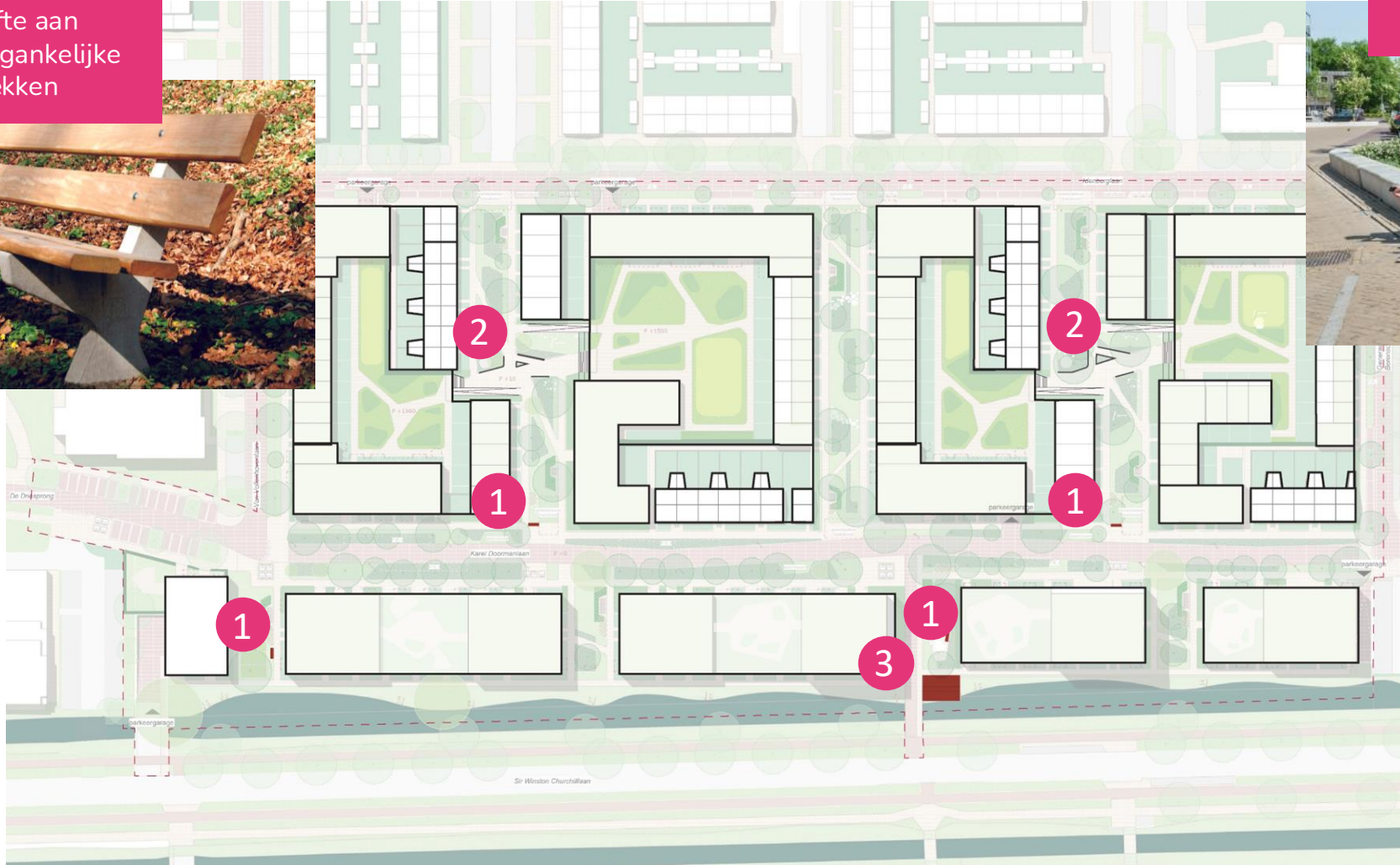
1 Behoeftte aan diverse toegankelijke zitplekken

2 Voorkeur voor informele zitplekken, niet standaard bankjes

3 Terrassen aan de slootkant als ontmoetingplek

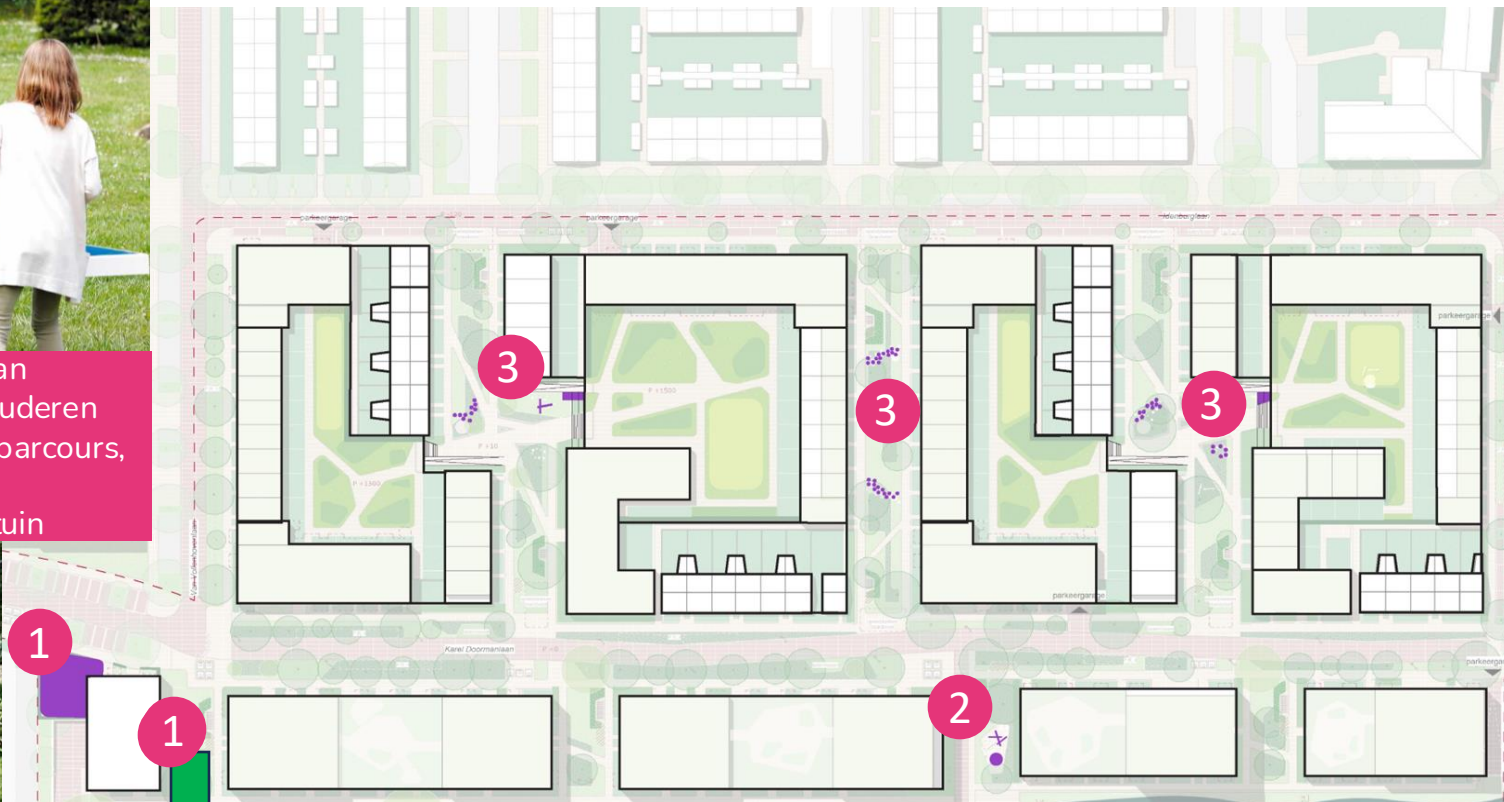

Inrichting van de buitenruimte

Dit stellen we voor

1 Er is behoefte aan voorzieningen voor ouderen en jongeren, bv fitnessparcours, tafeltennis of collectieve moestuin

2 Speel- en ontmoetingsplekken worden gewaardeerd, wel beter concentreren in de wijk

3 Behoeft aan natuurlijk spelen dicht bij huis

Inrichting van de buitenruimte

Dit stellen
we voor

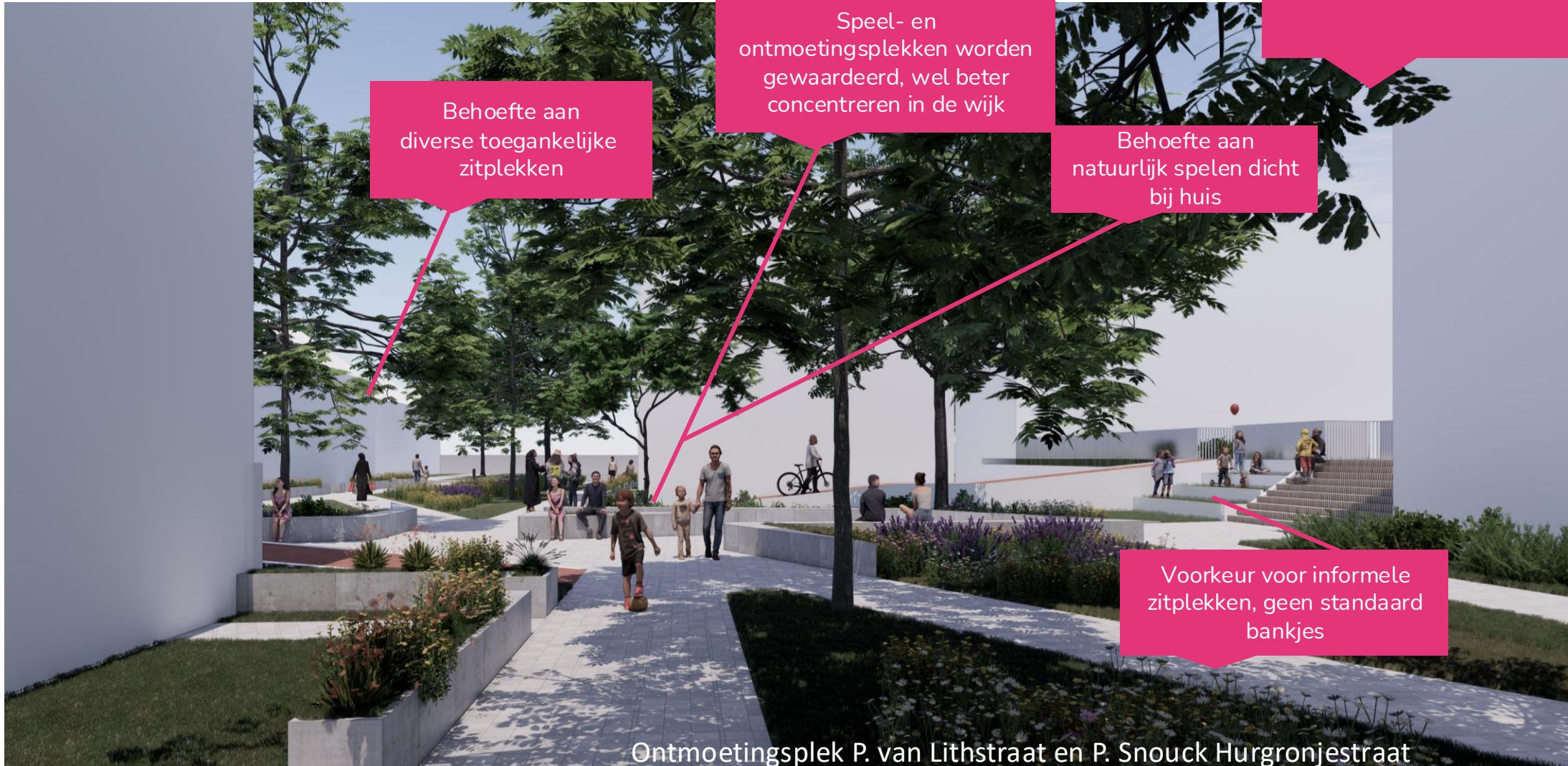
Behoeft
aan
diverse
toegank
elijke
zitplek
ken

Speel- en
ontmoet
ingsplek
ken word
en gewa
ardeerd
, wel bet
er conc
entreren
in de wijk

Behoeft
aan
natuurlijk
spelen
dicht
bij huis

Voorkeur
voor infor
mele
zitplek
ken, geen
standaard
bankjes

Ontmoetingsplek P. van Lithstraat en P. Snouck Hurgronjestraat

Overgang van openbare ruimte naar
privé

Overgang van openbaar naar privé

plantbakken als afscheiding

voorbeeld lage hagen

foto huidige situatie

Voorbeelden mogelijke erfafscheiding

Overgang van openbaar naar privé

Dit hebben we gehoord..

- Onderhoud en type beplanting
- Gebruik en grenzen van privéruimte
- Gemeenschappelijke ruimtes versus privéruimtes

Behoeft
aan
duidelijke
afbakening

geen
betonnen
zitelementen
of hoge
erfafscheiding

Er is voorkeur
voor
privetuinen
boven
gemeenschappelijke
tuinen

voorkeur
voor
hagen mits
goed
onderhouden

Er is scepsis
over het
onderhoud
van
gemeenschappelijke
tuinen

Overgang van openbaar naar privé

Dit hebben we gehoord..

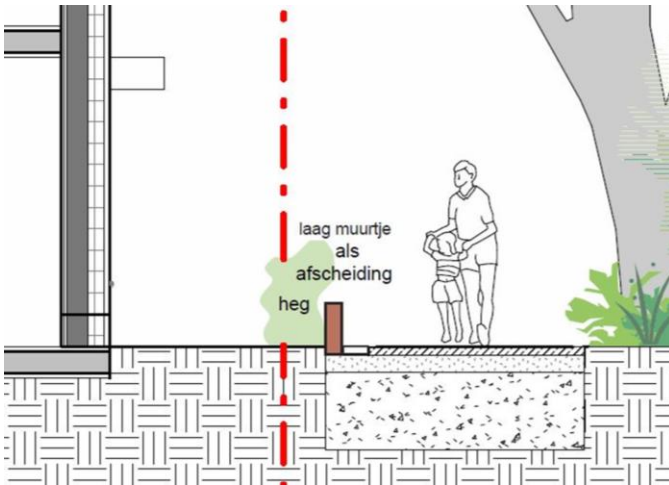
voorkeur voor hagen mits goed onderhouden

Behoefte aan duidelijke afbakening

geen betonnen zitelementen of hoge erfafscheiding

Inrichting van de buitenruimte

Dit stellen
we voor

voorkeur voor
hagen mits goed
onderhouden

Behoeftte aan
duidelijke
afbakening

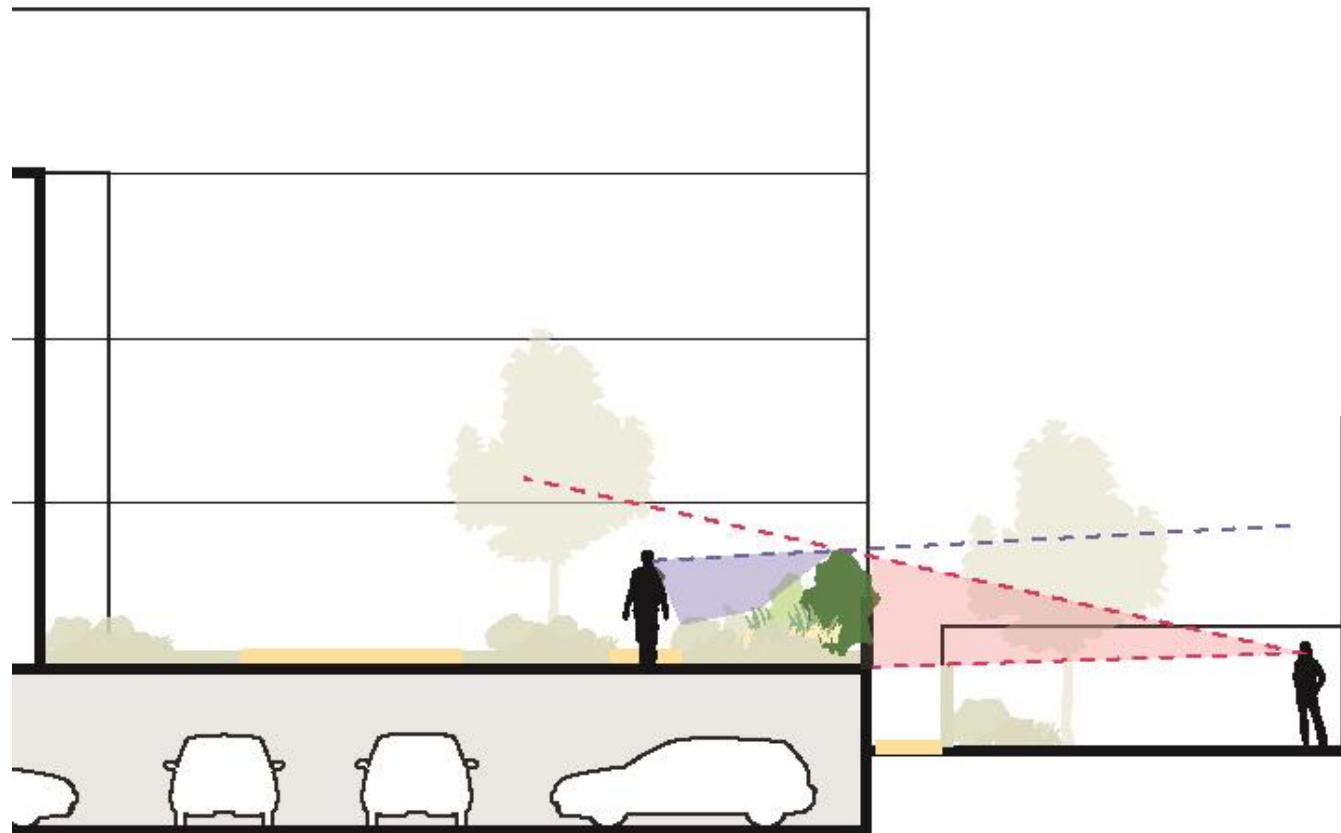
geen betonnen
zitelementen of hoge
erfafscheiding

Overgang van achtertuinen
naar dek

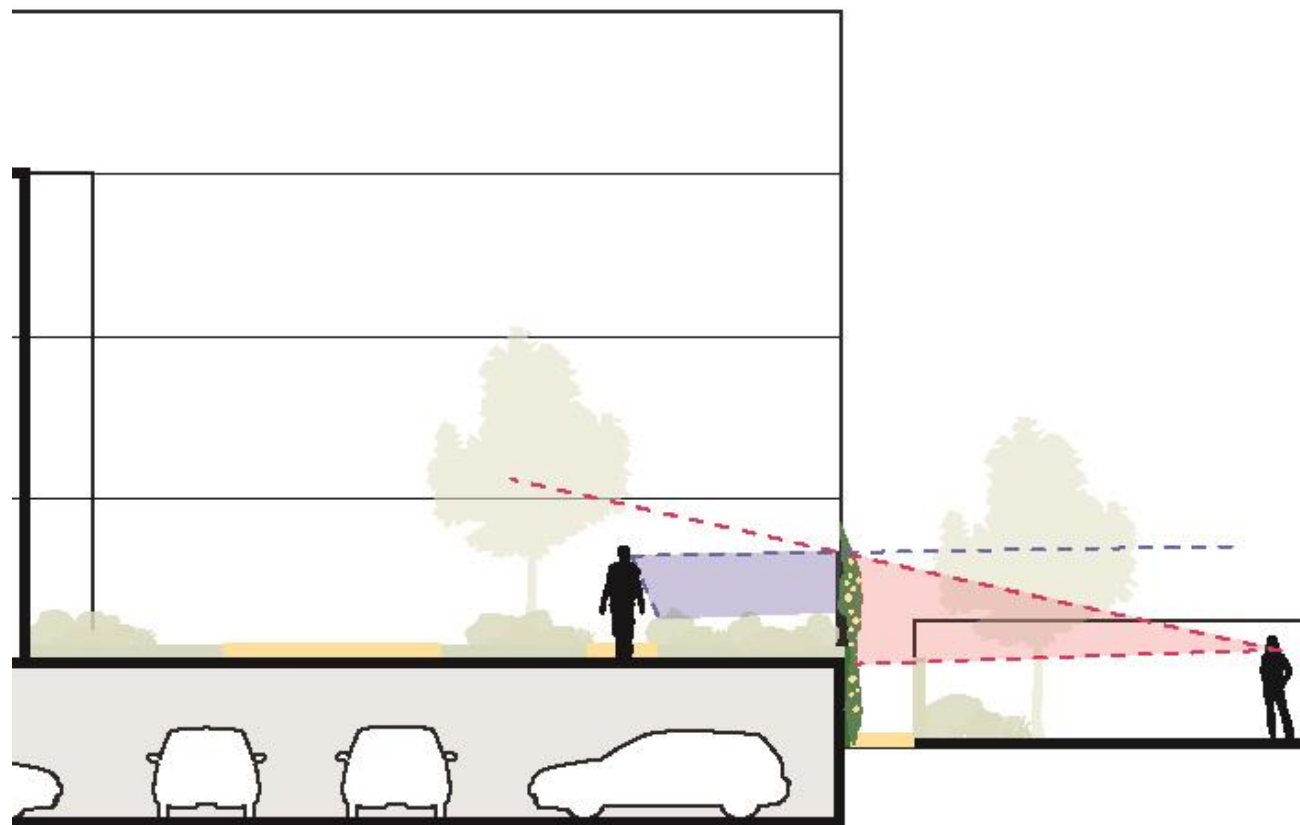

Overgang van achtertuinen naar dek

Geen pad op het dek langs zijde bestaande woningen, maar struiken

Overgang achtertuinen naar dek

Bijvoorbeeld groene gevel tot bovenaan hekwerk van het dek

Overgang achtertuinen naar dek

Dit hebben we gehoord..

- Voorkeur voor robuuste groenstruiken
- Privacy en inkijk in achtertuinen
- Zorgen over infrastructuur en onderhoud
- Geen kinderspeeltoestellen

Hoeven geen klimplanten te zijn, robuuste groenblijvende struiken heeft voorkeur.

Belangrijk is dat er geen inkijk is in de achtertuinen

Er is voorkeur voor privetuinen boven gemeenschappelijke tuinen

Paden dek zoveel mogelijk afstand van privetuinen

Geen kinderspeeltoestellen of speelveld in de binnentuin, dit geeft overlast

Overgang achtertuinen naar dek

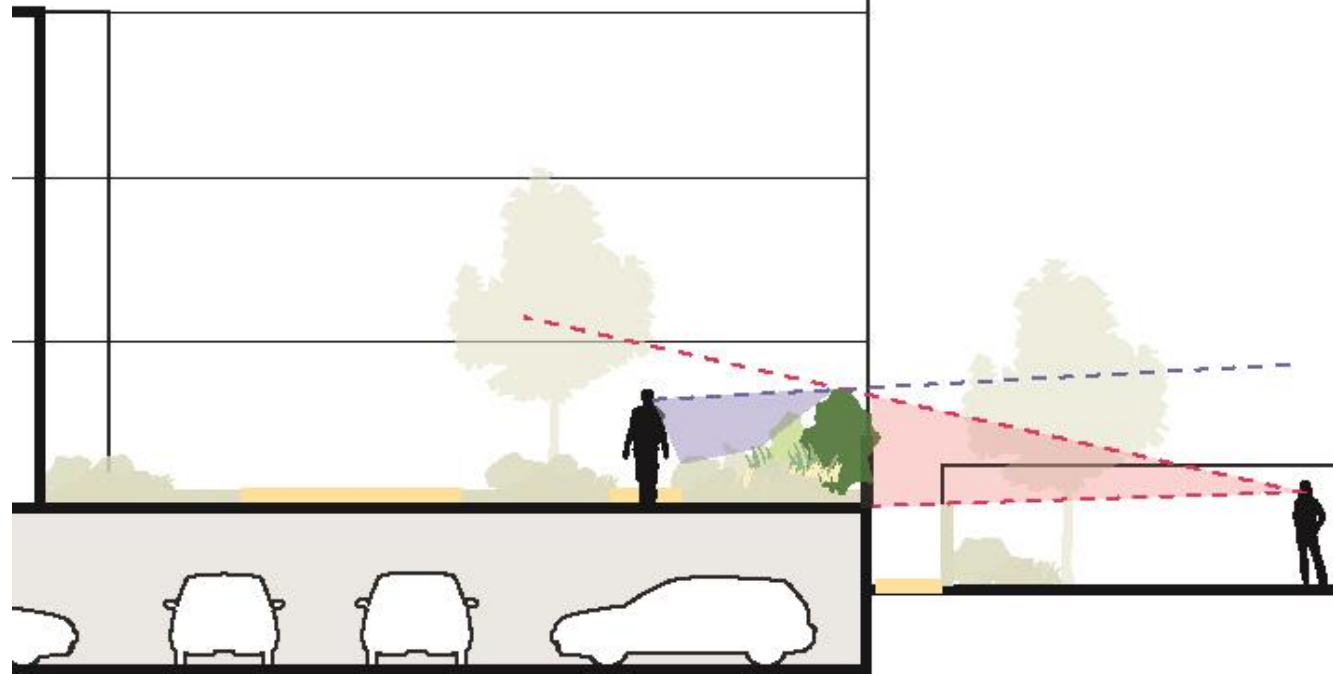
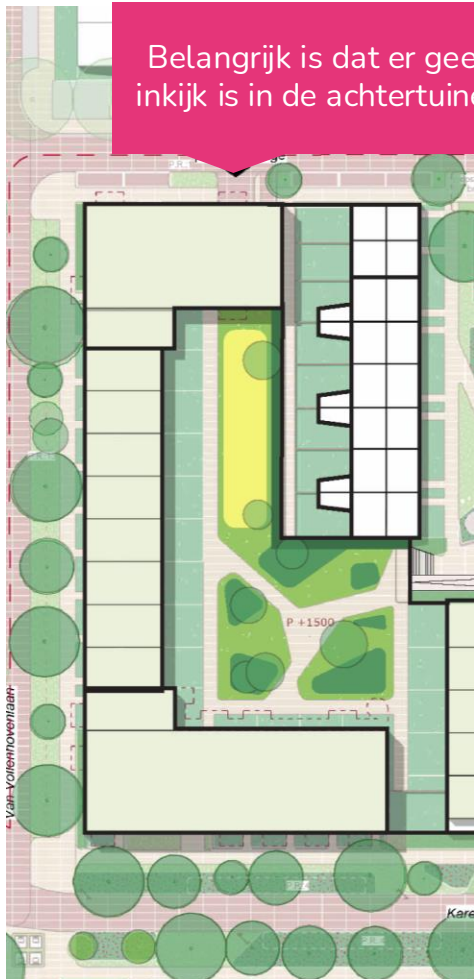
Dit stellen
we voor

Belangrijk is dat er geen
inkijk is in de achtertuinen

Bewoners willen geen
kinderspeeltoestellen
of speelveld in de binnentuin,
dit geeft overlast

Paden dek zoveel mogelijk
afstand van privétuinen

Hoeven geen klimplanten te
zijn, robuuste groenblijvende
struiken hebben de voorkeur.

Sneeuwbal

groenblijvende
Escallonia

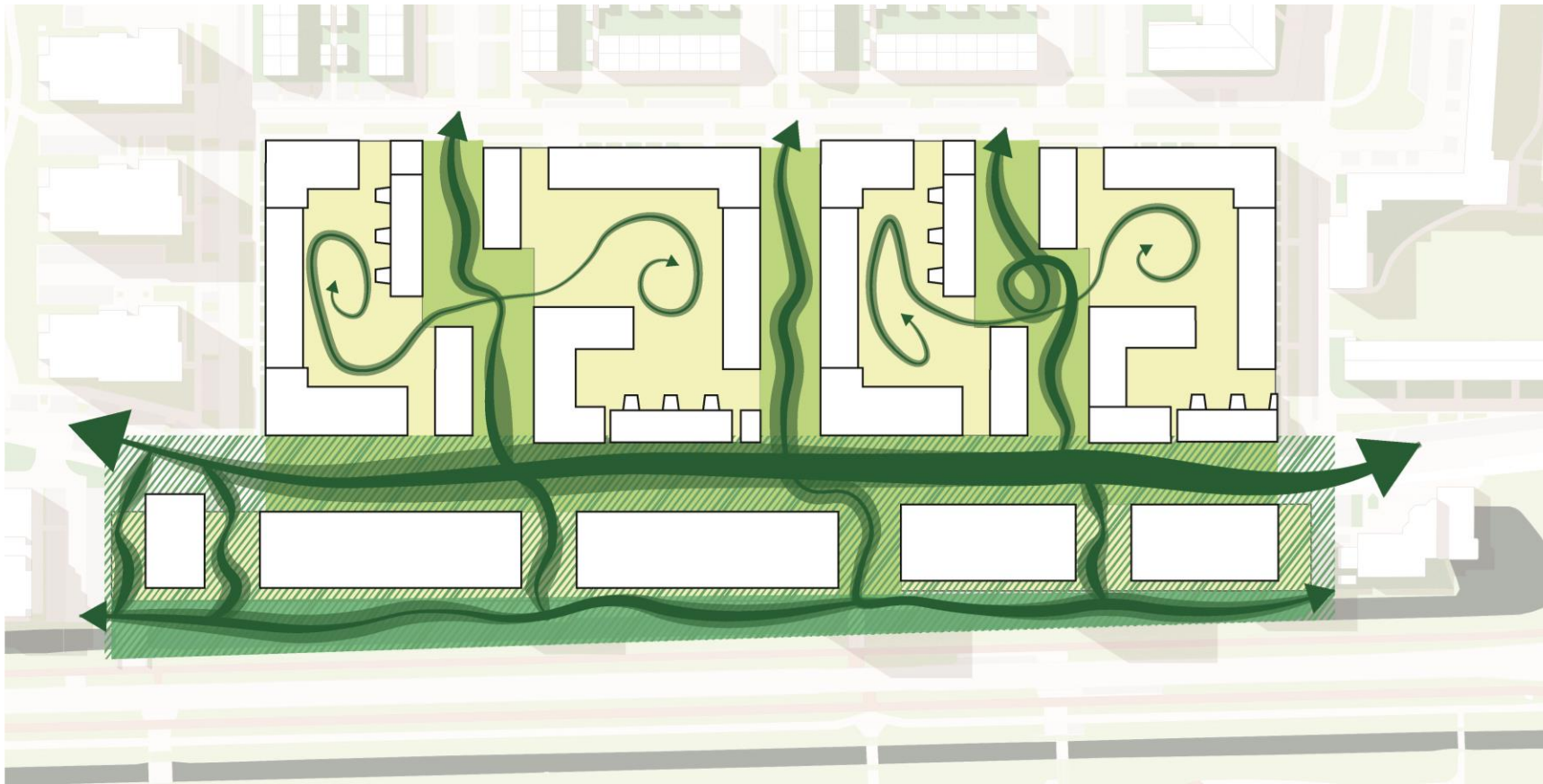
groenblijvende
Olijfwilg

Bijvoorbeeld geen pad op het dek langs zijde bestaande woningen, maar struiken

Vervolgstappen

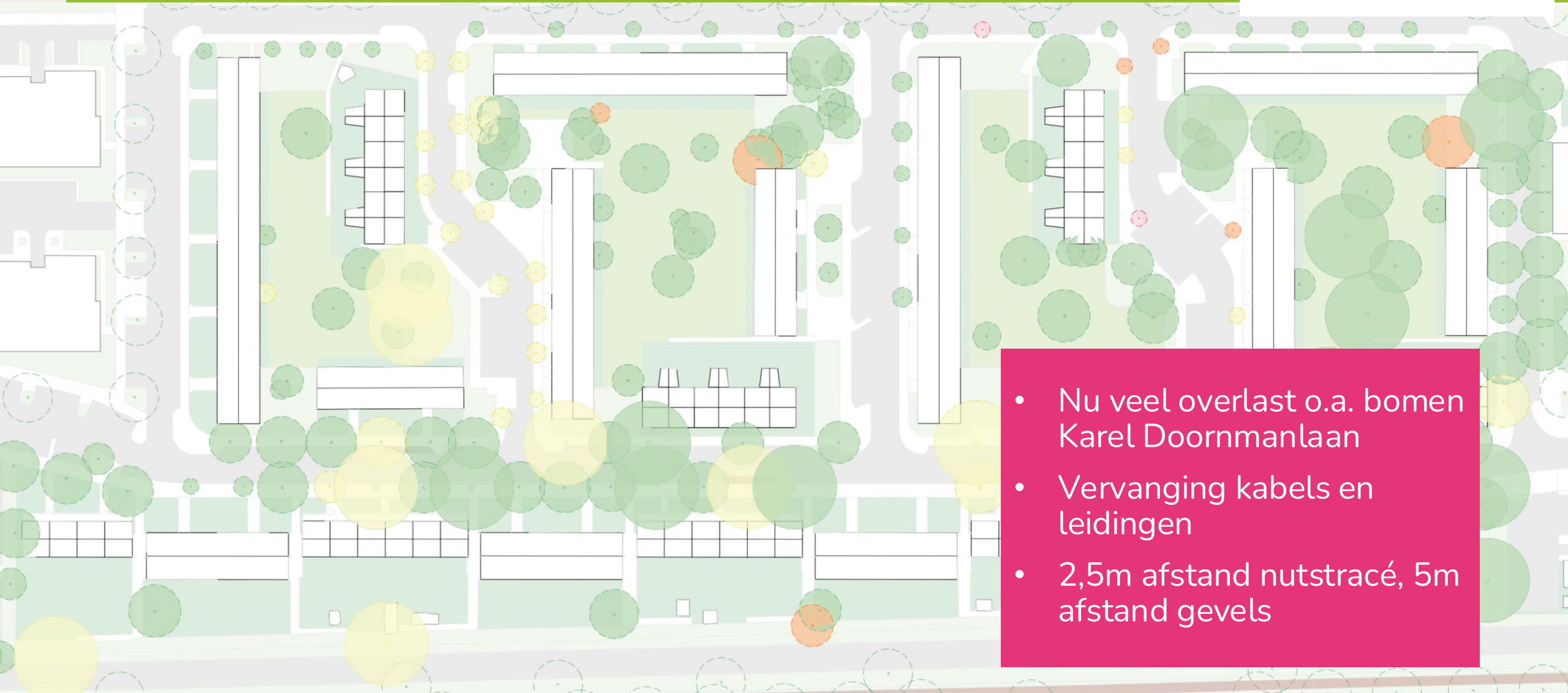
Natuurinclusief Te Werve Oost

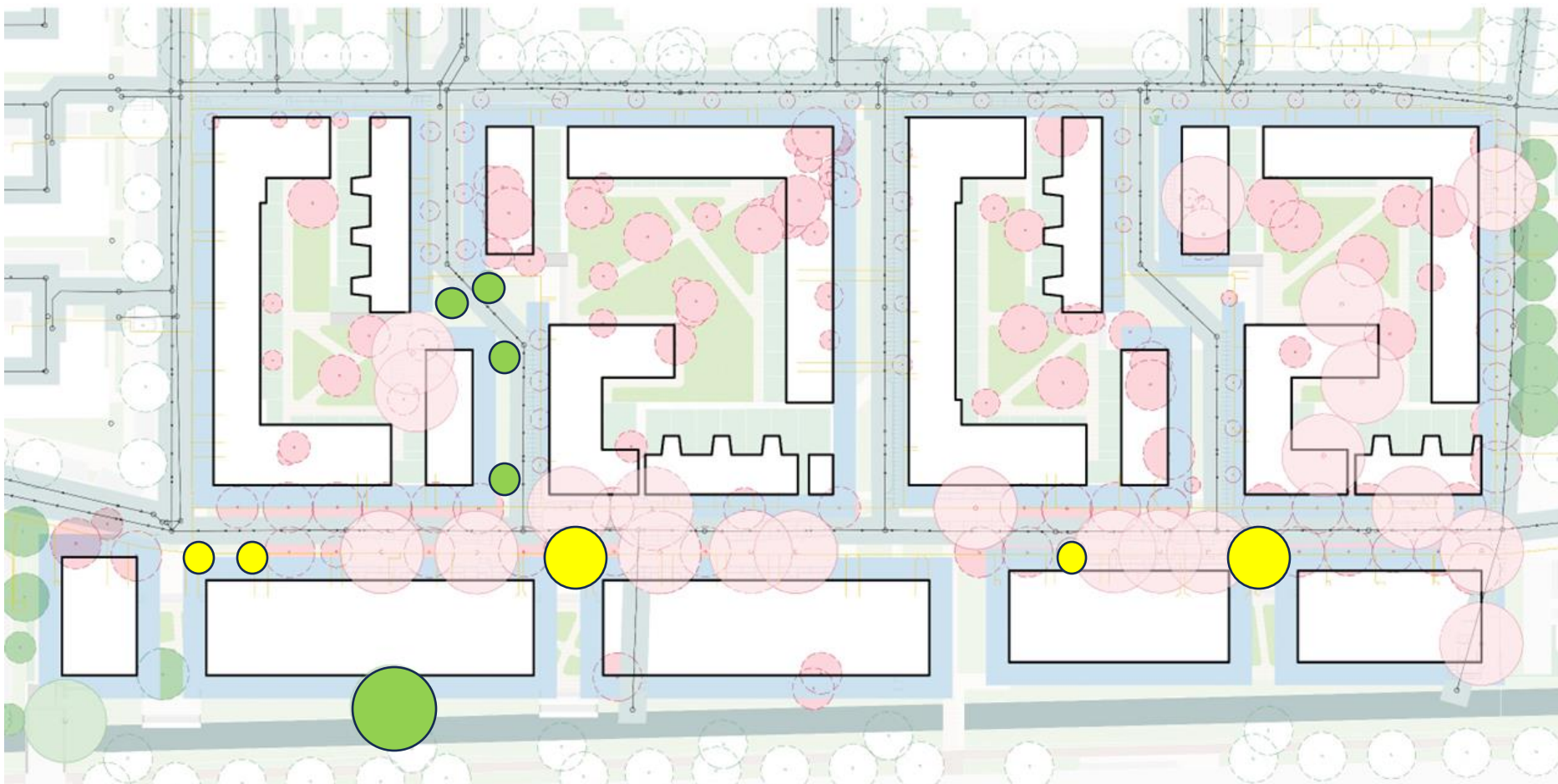
Ecologische rapport TAUW geeft inrichtingsadvies

Bomeninventarisatie

- Bomen levensduur >15 jaar
- Bomen levensduur 10-15 jaar
- Bomen levensduur 5-10 jaar
- Bomen levensduur <5 jaar

-
- Nu veel overlast o.a. bomen Karel Doornmanlaan
  - Vervanging kabels en leidingen
  - 2,5m afstand nutstracé, 5m afstand gevels

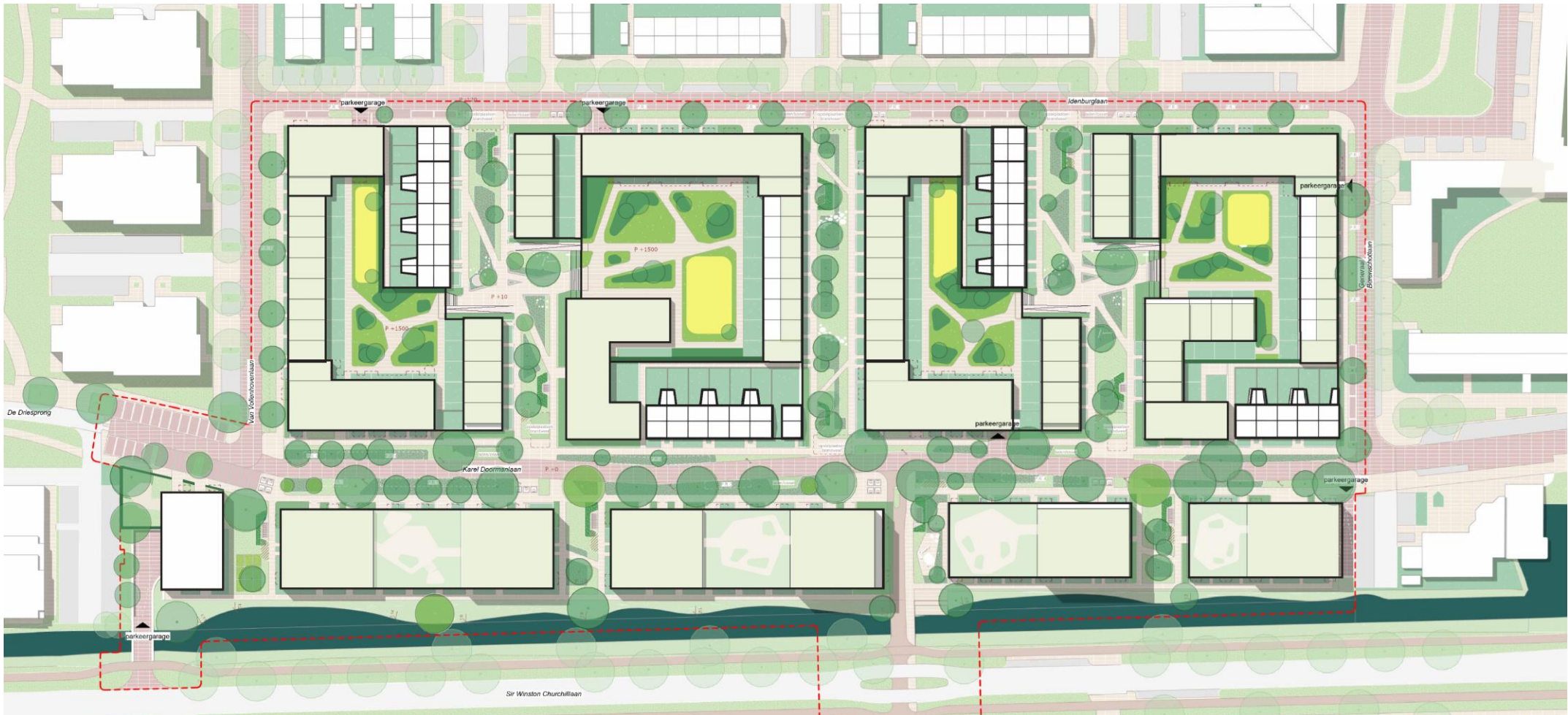
Verdiept parkeren, kabels en leidingen

Verdiept parkeren en vervanging van gasleiding en nieuw nutstracé maken het lastig om bomen te behouden

Bomenplan

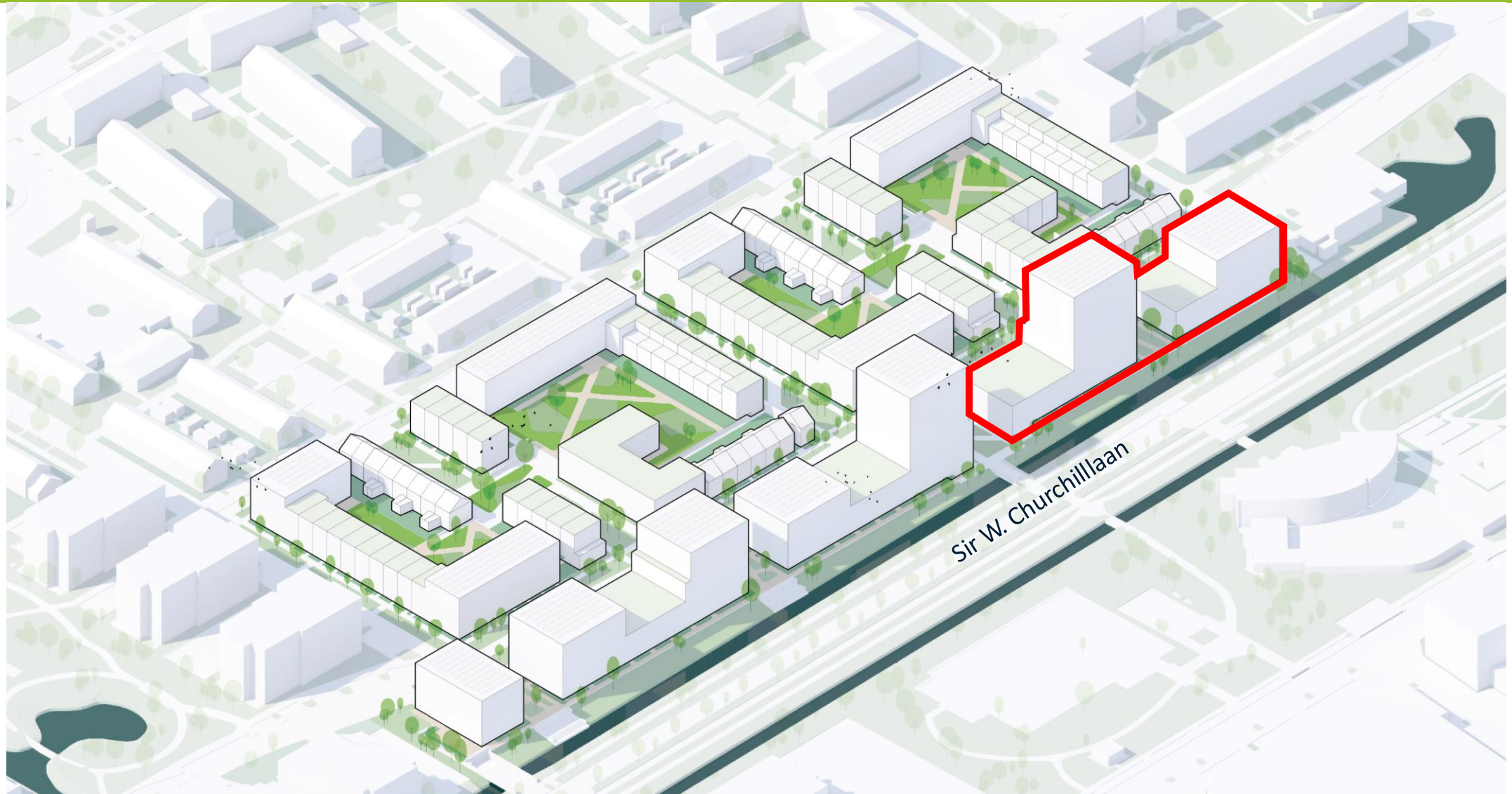
Afstemming met nieuw nutstracé loopt

Architectuur

teWerve/oost

Fase 1: nieuwe situatie

Fase 1: huidige situatie

Opgave

115-125 woningen

100% eigendom Rijswijk Wonen

Diversiteit aan woningen

45 m² - 90 m²

Parkeren verdiept

gem. 0.8 per woning

Energie/klimaat

neutraal bouwen

Maatschappelijk gebruik ruimte

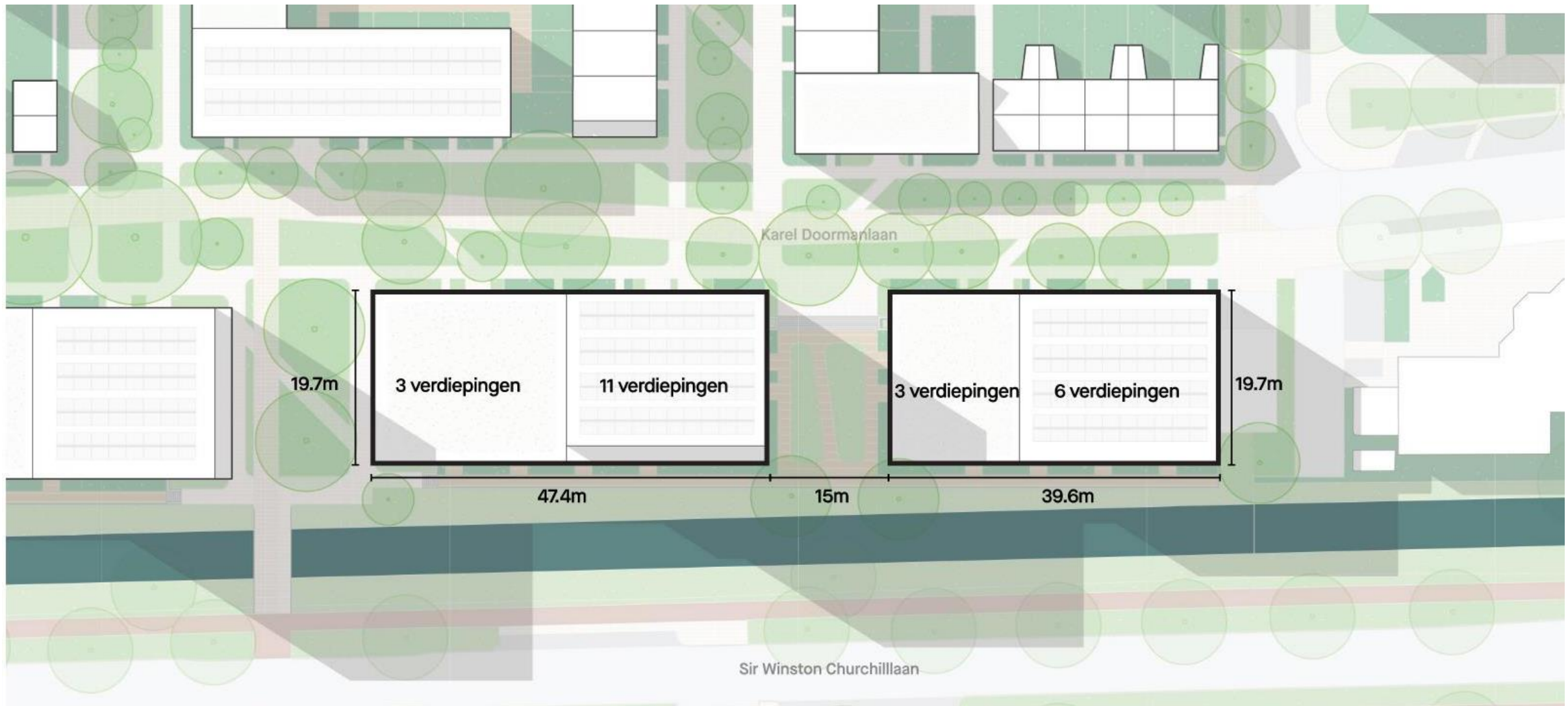
begane grond

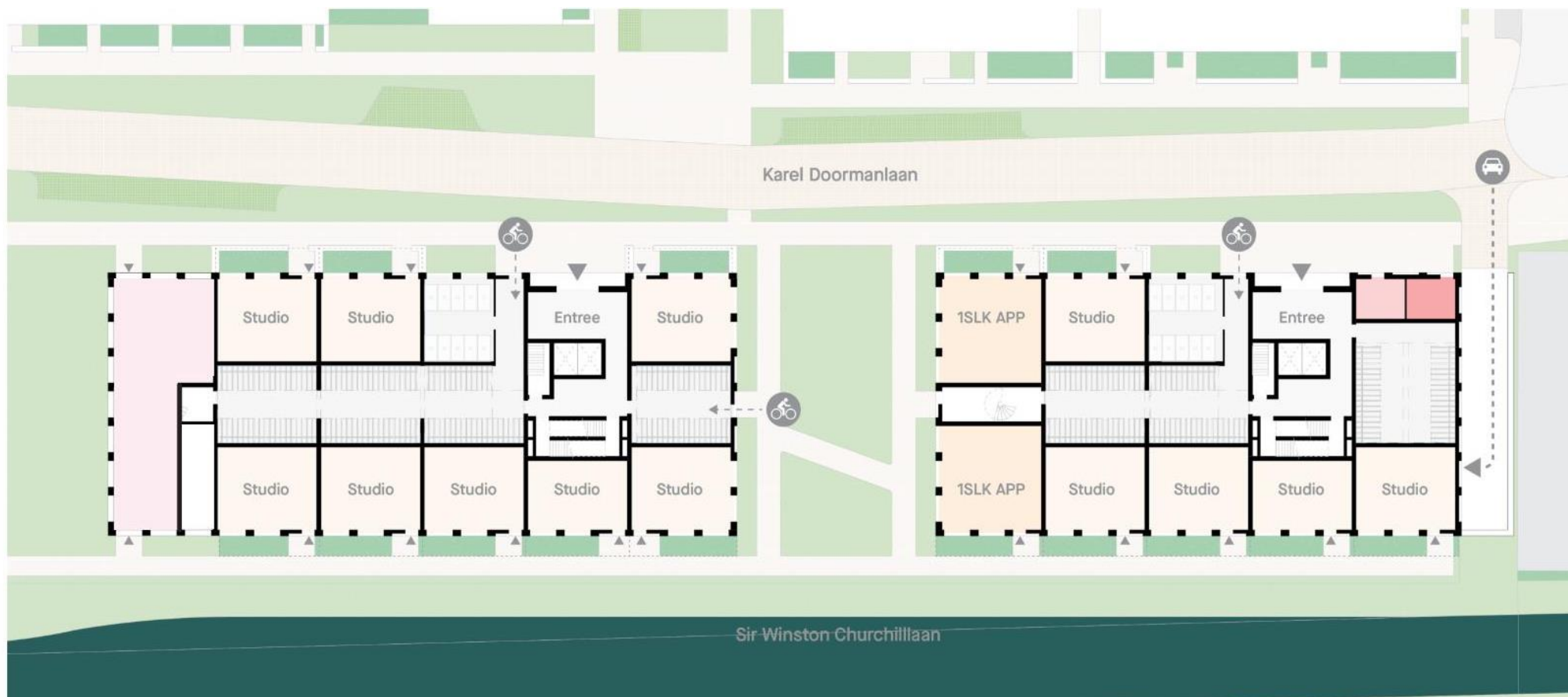
Levendigheid van en

naar de straat

Situatie

Begane grond (straatniveau)

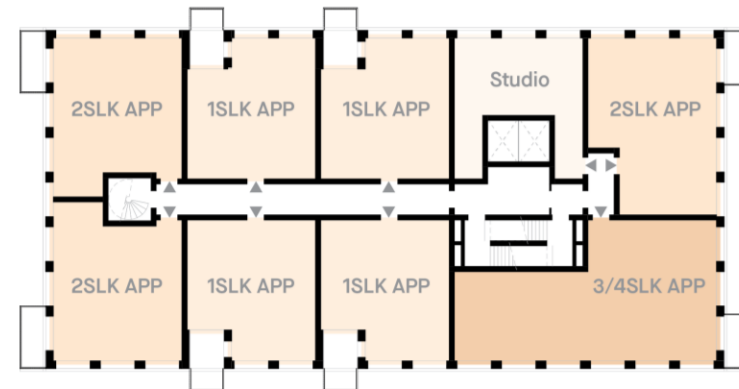
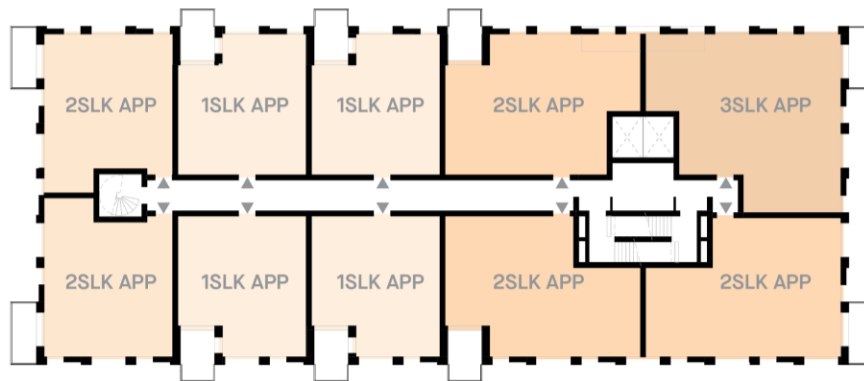

	Studio	< 50 m ²		Techniek	16 m ²
	App. 2-kamer	50-70 m ²		Maatschappelijk	~115 m ²
	App. 3-kamer	50-70m ²			
	App. 4-kamer	> 80 m ²			

verdieping 1 t/m 3 (plint)

Karel Doormanlaan

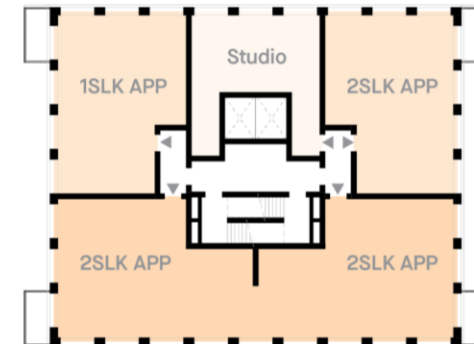
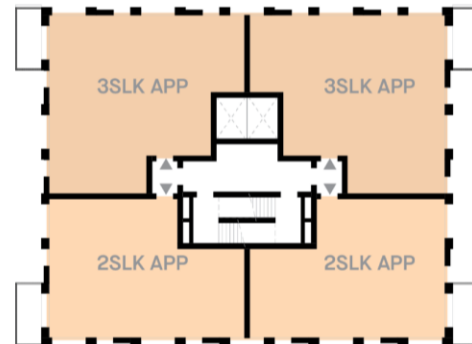

Sir Winston Churchilllaan

	Studio	< 50 m ²
	App. 2-kamer	50-70 m ²
	App. 3-kamer	50-70m ²
	App. 4-kamer	> 80 m ²

verdieping 4 t/m 11 en 4 t/m 6

Karel Doormanlaan

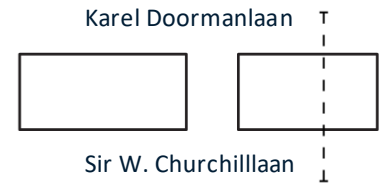
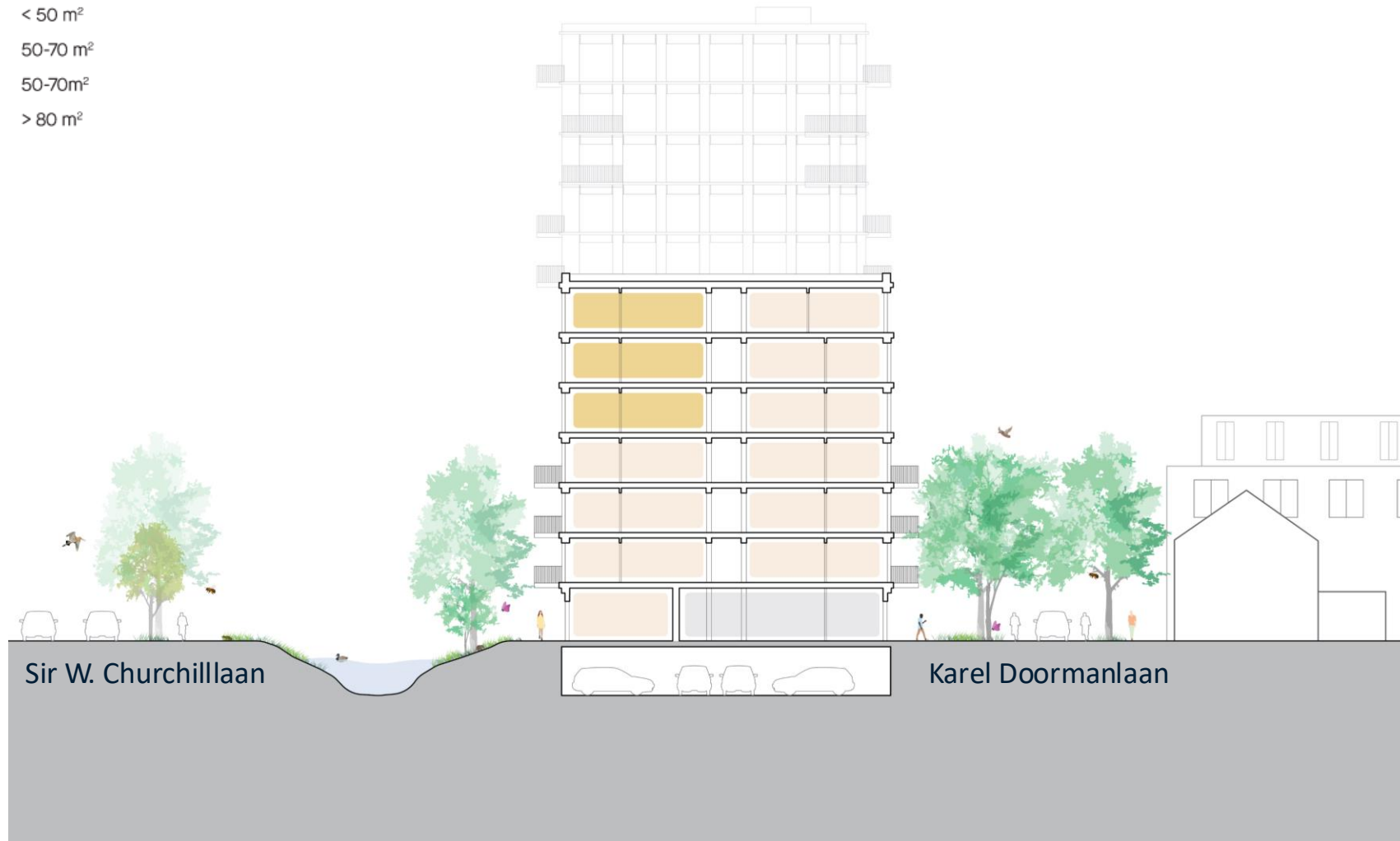
Sir Winston Churchillaan

	Studio	< 50 m ²
	App. 2-kamer	50-70 m ²
	App. 3-kamer	50-70m ²
	App. 4-kamer	> 80 m ²

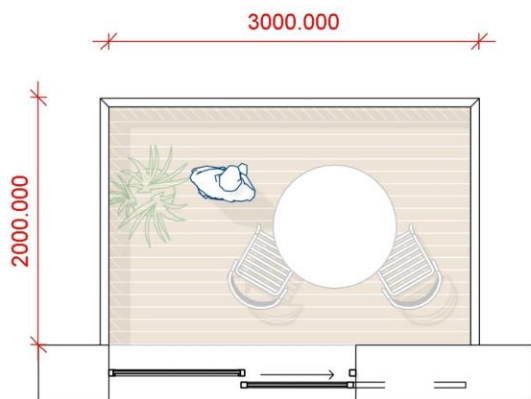

Doorsnede

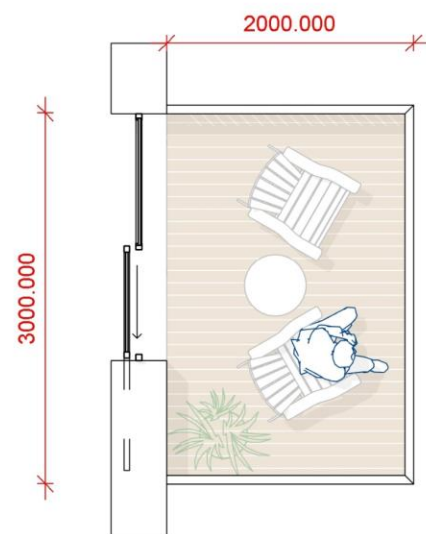
	Studio	< 50 m ²
	App. 2-kamer	50-70 m ²
	App. 3-kamer	50-70m ²
	App. 4-kamer	> 80 m ²

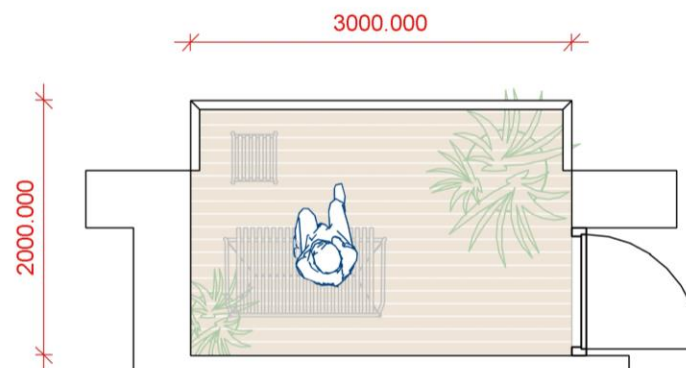
Balkons (buitenruimte)

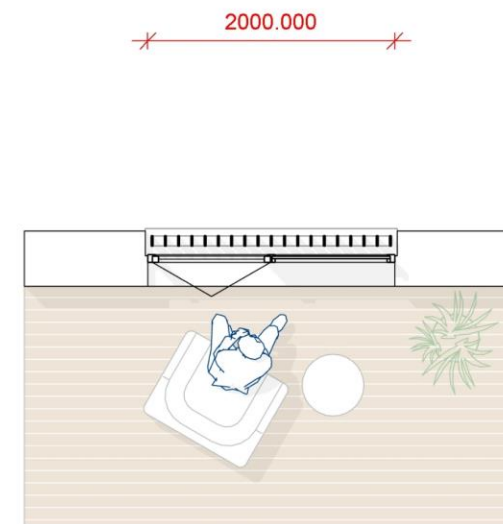
Balkon
(geheel buiten)

Balkon
(geheel buiten)

Inpandig balkon
(half binnen, half buiten)

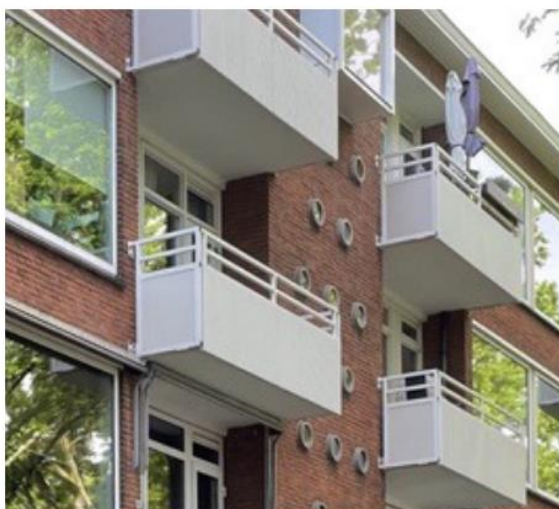
Frans balkon

Huidige situatie architectuur

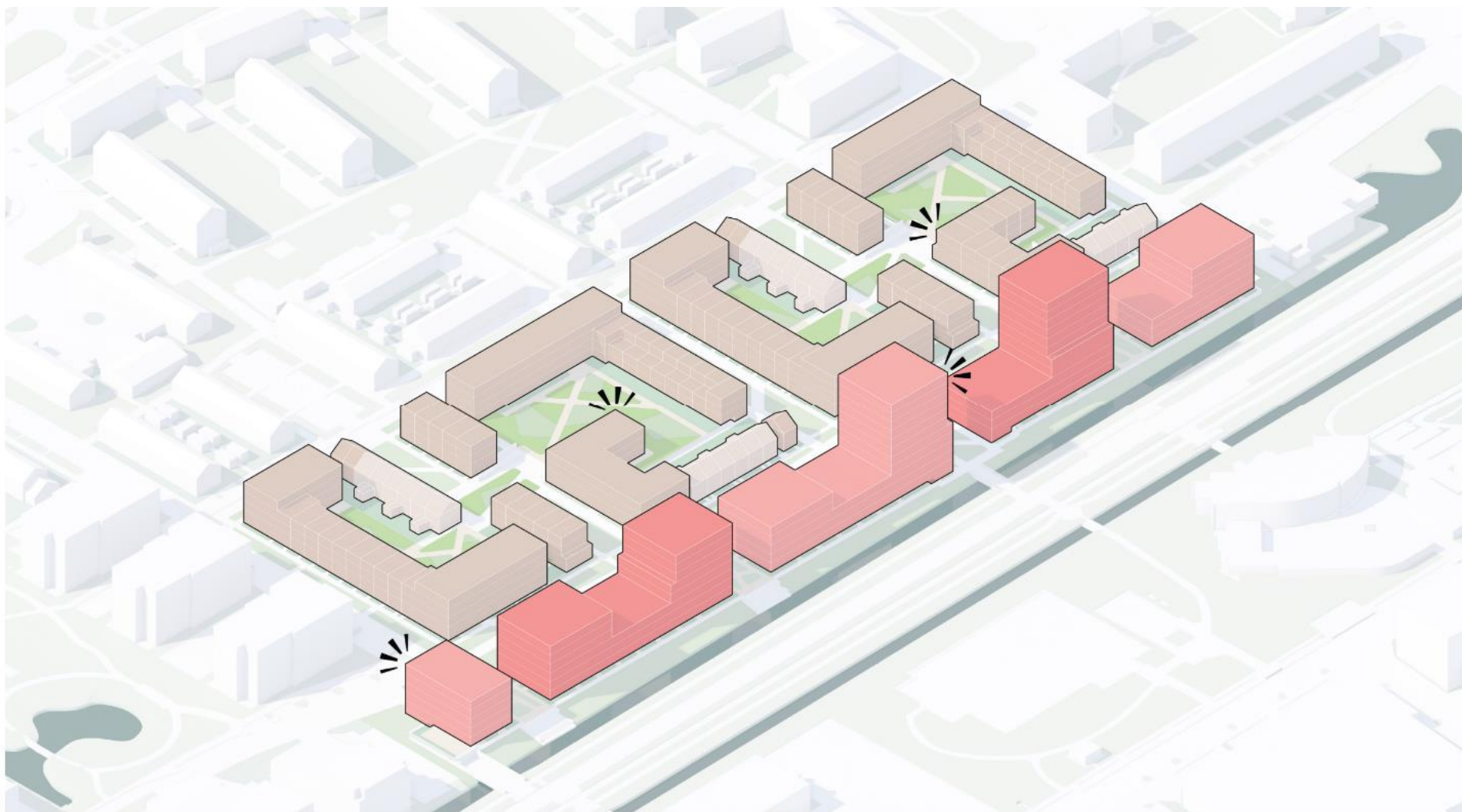

Huidige situatie details

Architectuur & Materiaalgebruik

- Te behouden woningen
- Bruintint baksteen
- Lichtrode tint baksteen
- Rode tint baksteen

Architectuur & Materiaalgebruik

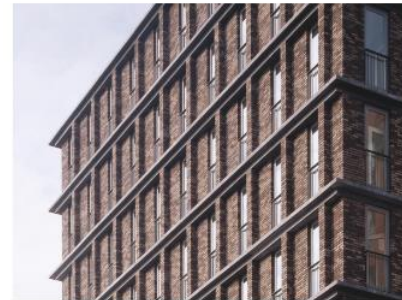
Reliëf op de gevel

Gelaagdheid in dezelfde kleurtint

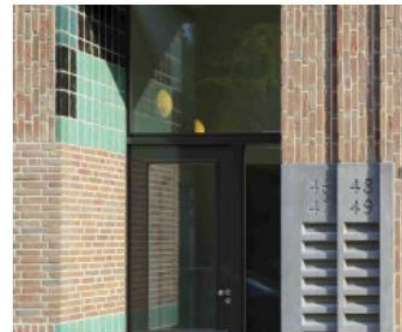
Rode baksteen als basis

Beton randen

Metselwerk patronen

Verbijzondering metselwerk: verband en kleur

Horizontale banden

Verbijzondering metselwerk: reliëf

Verbijzondering metselwerk: voegkleur

Architectuur & Materiaalgebruik

Verschillende
soorten gevels

Horizontale banden

Raamkaders

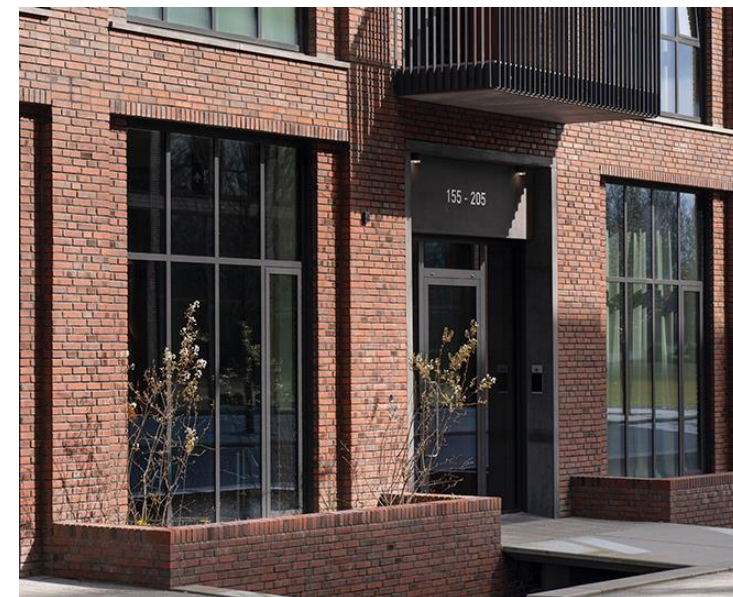

Metselwerk relief

Architectuur & Materiaalgebruik

Levendigheid
van de
begane grond
naar de straat

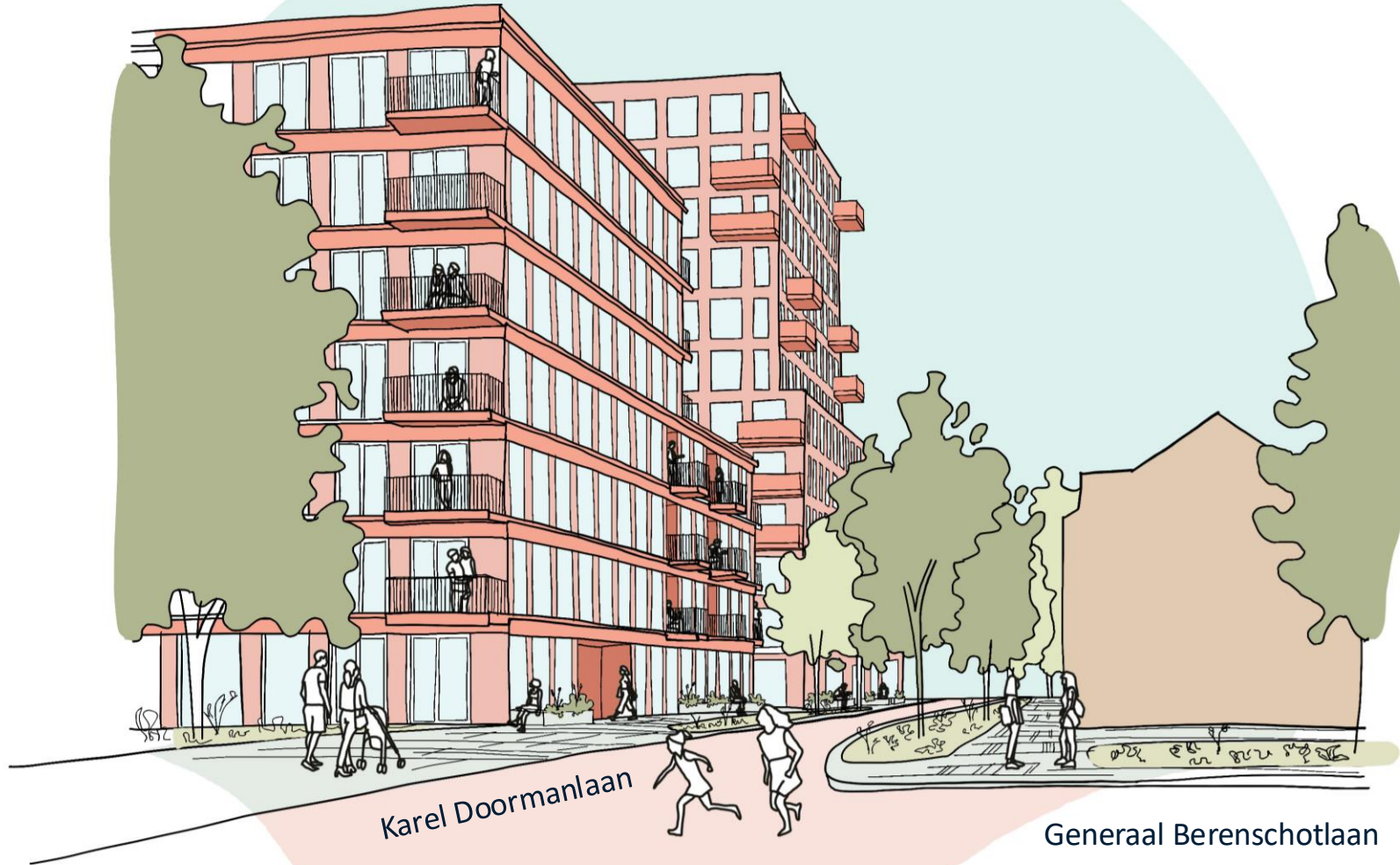
Architectuur & Materiaalgebruik

Elk gebouw
een eigen
bijzondere
entree

Artistieke impressie architectuur

Artistieke impressie architectuur

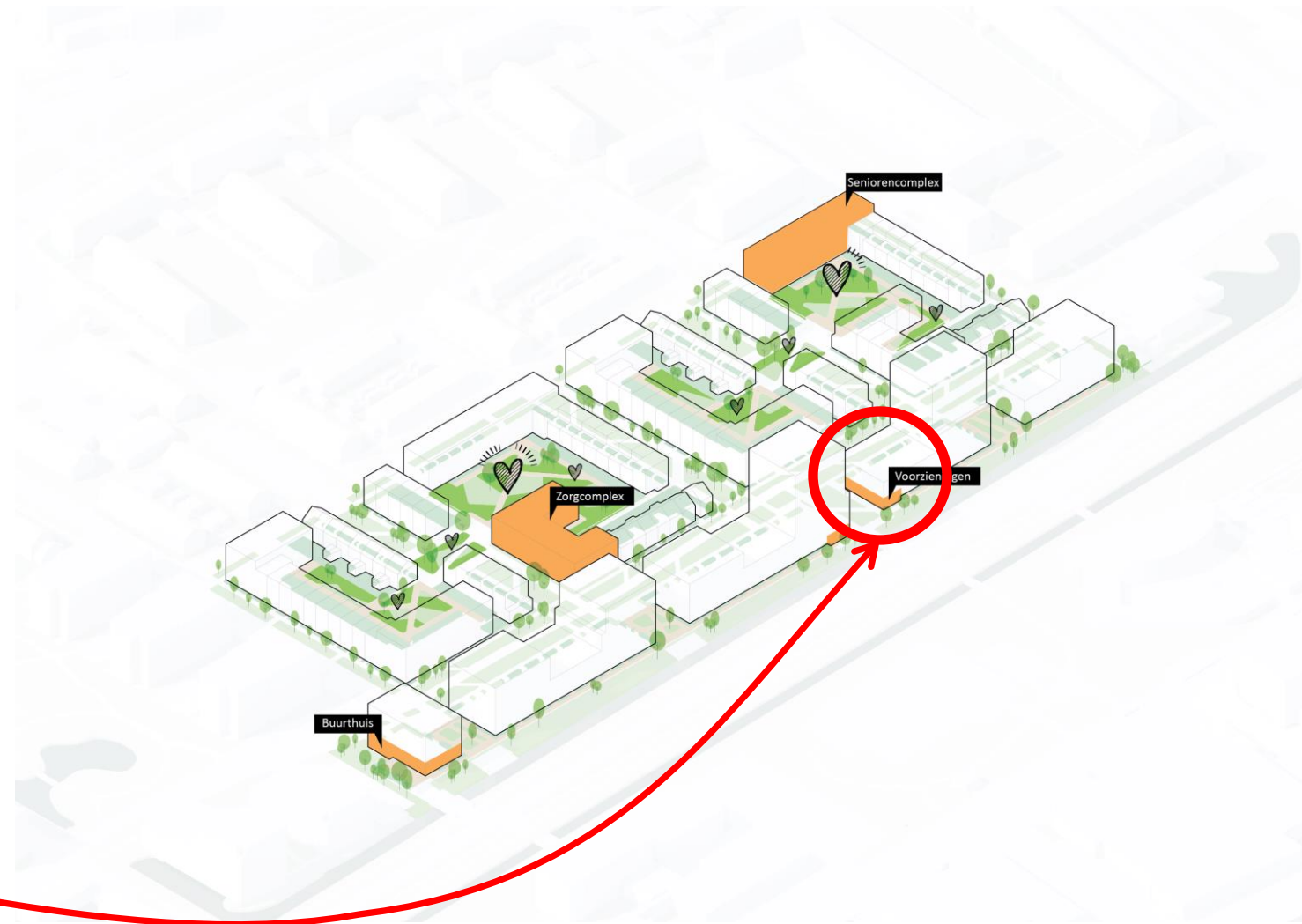
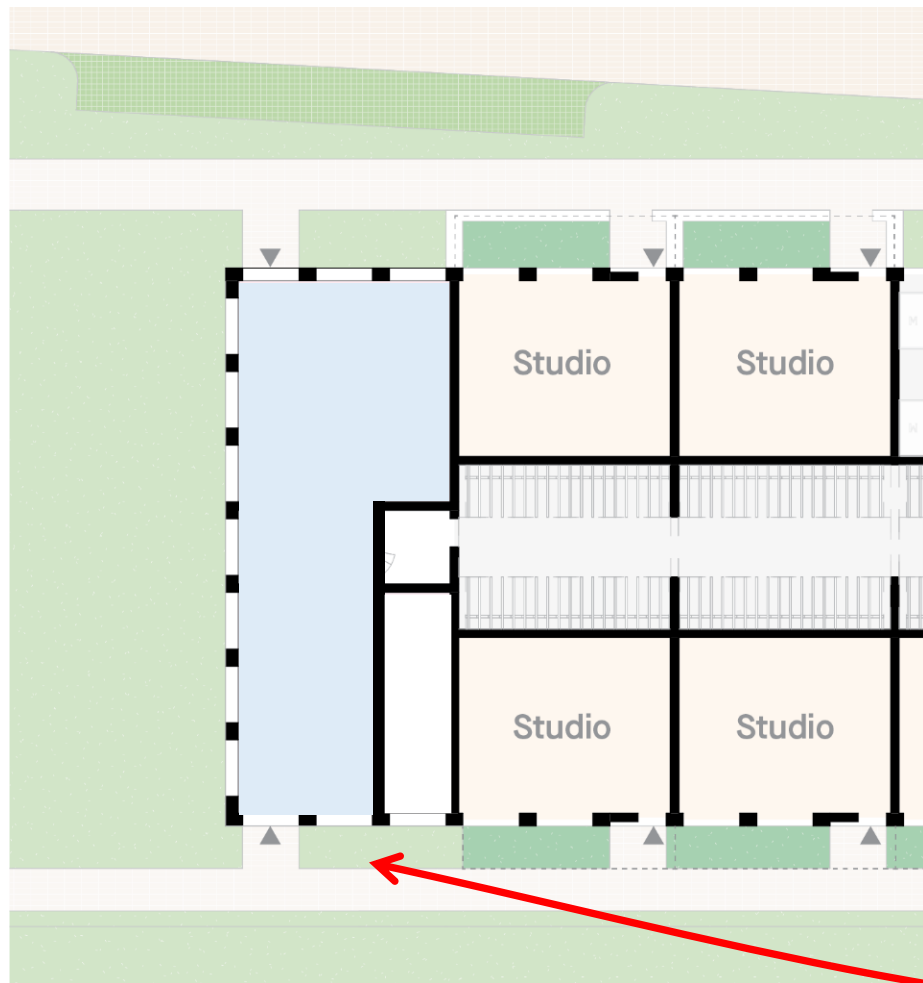
Sir W. Churchillaan

Thema's meedenk sessies

Maatschappelijk gebruik

Maatschappelijk gebruik

Maatschappelijk gebruik

Dit hebben we gehoord..

- Diversiteit aan zorg- en welzijnsdiensten
- Sport- en wellness voorzieningen voor alle leeftijden
- Gemeenschaps- en multifunctionele ruimtes
- Ondersteuning en diensten voor dagelijks leven
- Combinatie van functies voor levendigheid

Tandarts, apotheek,
fysiotherapeut

Sporten voor ouderen,
bewegingstoestellen,
yoga

Ruimte voor
ZZP, jongereninitiatieven,
expositieruimte

Uitleenpunt voor
(tuin)gereedschap,
kinderopvang,
fietsreparatiepunt

Karaokebar en
buurtbios!

Maatschappelijk gebruik

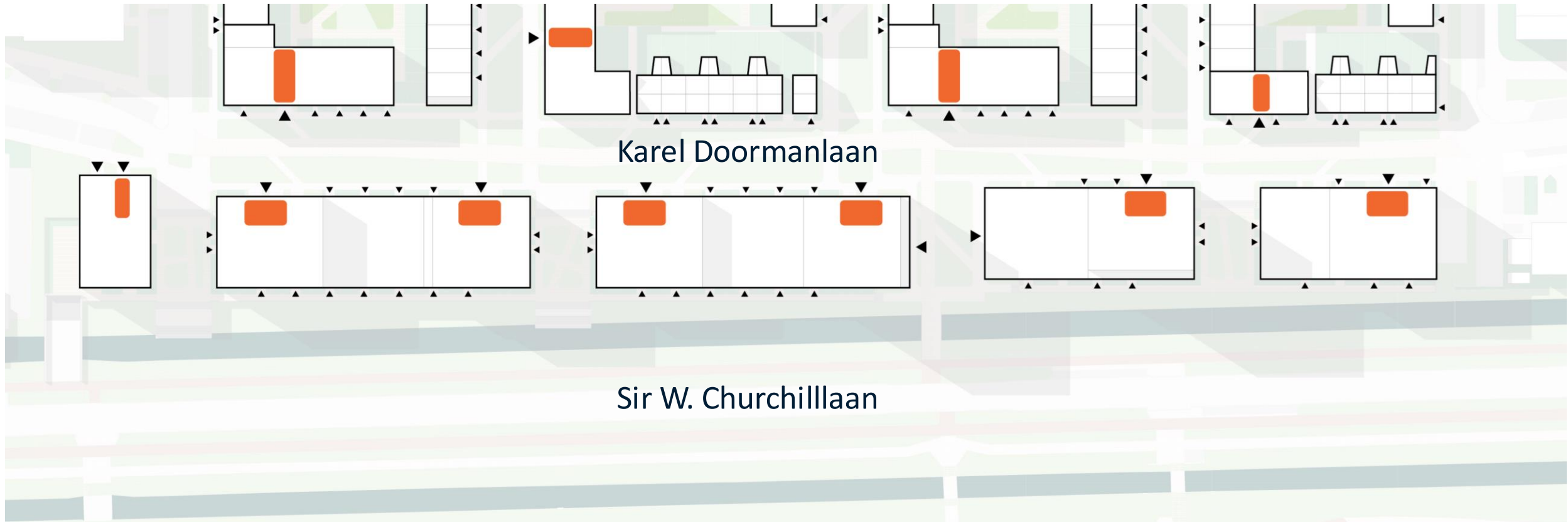
- We gaan mogelijkheden onderzoeken.
- Multifunctioneel gebruik heeft de voorkeur om meerdere doelgroepen te bedienen.
- Uitvoering ook afhankelijk van derden.

Thema's meedenk sessies

Bijzondere entree

Identiteit - Elk gebouw een eigen bijzondere entree

Identiteit - Elk gebouw een eigen bijzondere entree

motief/
decoratie
op de
voor deur

naam van
het
gebouw

speciaal
gekleurde
tegels

patroon op de
binnenmuur

elke verdieping
heeft zijn eigen
kleur

Identiteit - elk gebouw een eigen bijzondere entree

Dit hebben we gehoord..

- Gebruik van kleur en materialen
- Thema's en decoratieve elementen
- Sfeer en uitstraling
- Veiligheid en voorzieningen

Warme en natuurlijke kleuren, geen wit want dat is kil.

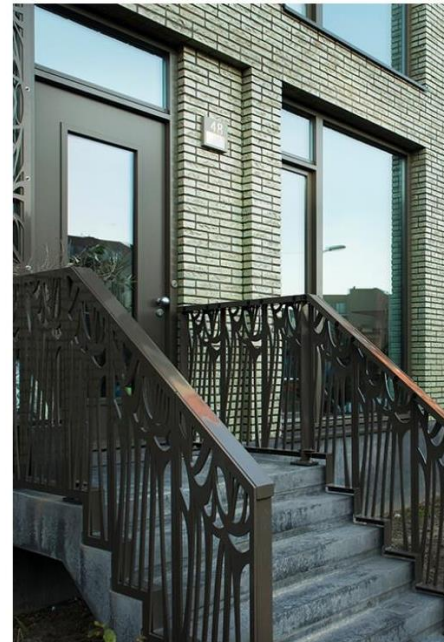
Dieren, planten, bladeren en elementen gerelateerd aan de straatnamen

Rustig, tijdloos, licht en onderhoudsvriendelijk

Fietsenstalling, laadpunten, beveiligd.

Identiteit - Elk gebouw een eigen bijzondere entree

Het ontwerpteam onderzoekt verschillende oplossingen om deze thema's te integreren en de identiteit van de gebouwen te versterken

Thema's meedenk sessies

Geschiedenis en verhalen

Geschiedenis

We gingen in gesprek over..

- historische elementen/ foto's van de buurt
- persoonlijke verhalen gerelateerd aan de buurt
- gedichten over de buurt
- kunst
- foto's gemaakt door de jaren heen in de buurt
- foto's van evenementen in de buurt

Geschiedenis

- Historisch metselwerk en architectuur
- Levendige gemeenschapsverhalen
- Groene ruimtes en dierenleven
- Buurtwinkels en gemeenschapsruimtes

Vroeger waren er buurtwinkels en gemeenschapsplekken, dat is goed voor de sociale cohesie. Kan dat terugkom

Verwijs naar de geschiedenis van deze arbeiderswijk!

Veel verhalen en nostalgische herinneringen.

Kan de duiventil van landgoed Te Werve in de nieuwbouw komen?

Dit hebben we gehoord..

Geschiedenis

Het ontwerpteam onderzoekt hoe verschillende verhalen in de architectuur kunnen worden geïntegreerd en de identiteit van de wijk kunnen verrijken.

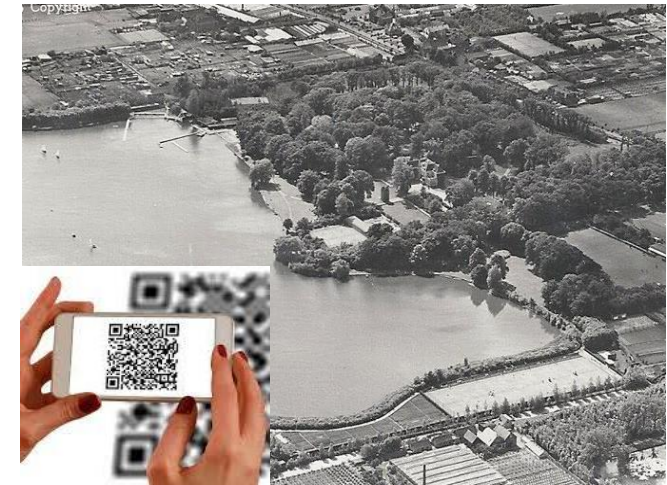

Het stedenbouwkundig plan van het ontstaan van Te Werve geschilderd op een muur.

Leo de Klerk

Gedichten die als ornament in de architectuur zijn geïntegreerd.

Via een QR-code kunnen mensen kennis maken met het verleden en de toekomst.

Parkeren

Informatie over parkeren in de nieuwe situatie

teWerve/oost

Dit hebben we eerder gehoord..

Komen er
minder
parkeerplaatsen
?

Hoever moet ik lopen
naar mijn auto?

Wat gebeurt er met
mijn vergunning?

Hoe zit het met
bezoek en wat als ik
zware boodschappen
moet tillen?

Wat gaat het kosten?

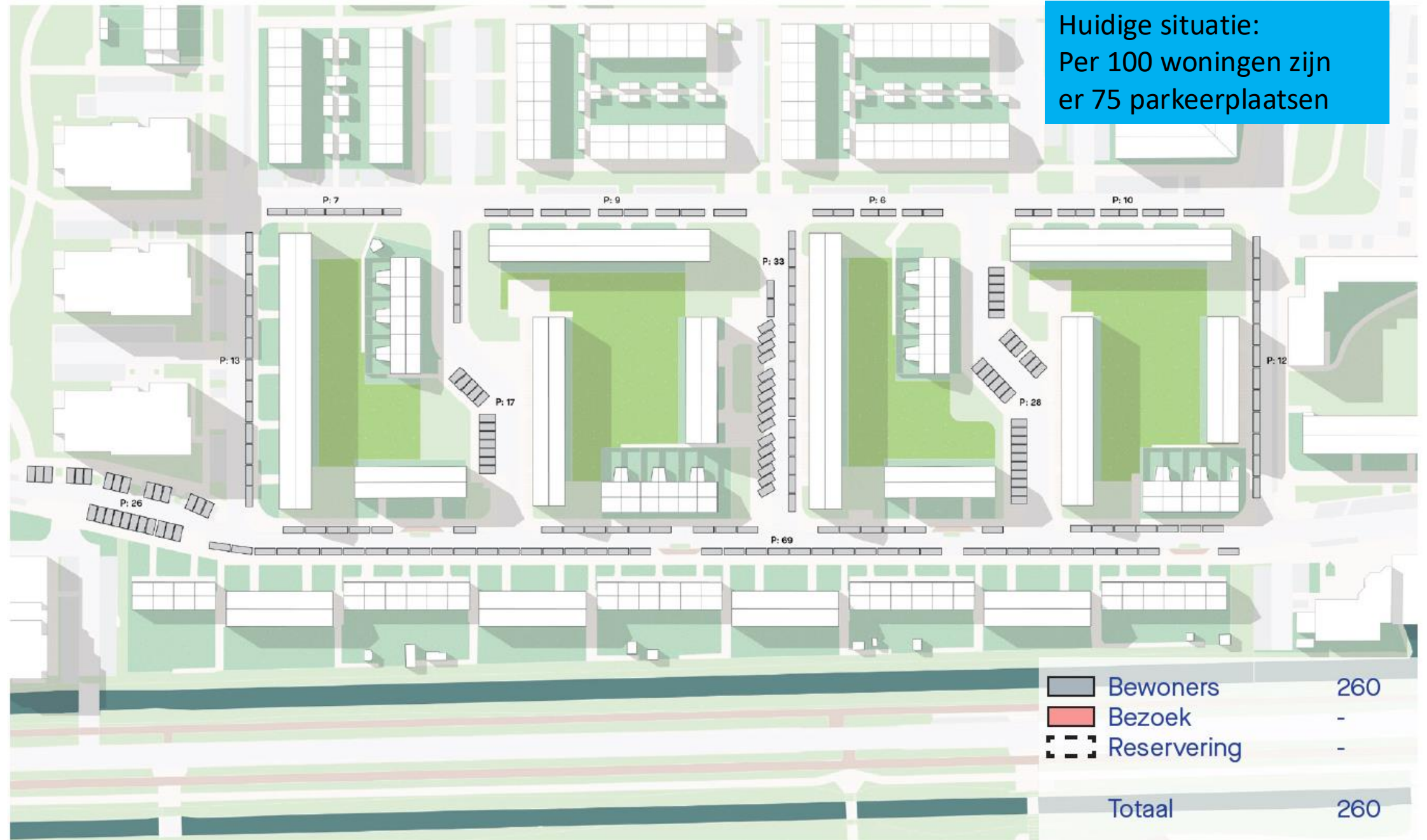
Parkeren, dit weten we..

- Gemeente stelt parkeernorm vast, dit bepaalt aantal parkeerplekken voor het plan.
- Ondergrondse parkeergarages en parkeerplaatsen in de wijk
- We plannen 521 parkeerplaatsen en reserveren 60 plekken voor mogelijk extra plekken.
- Kosten parkeergarage nog niet bekend

Figuur 1: Schets huidige parkeersituatie

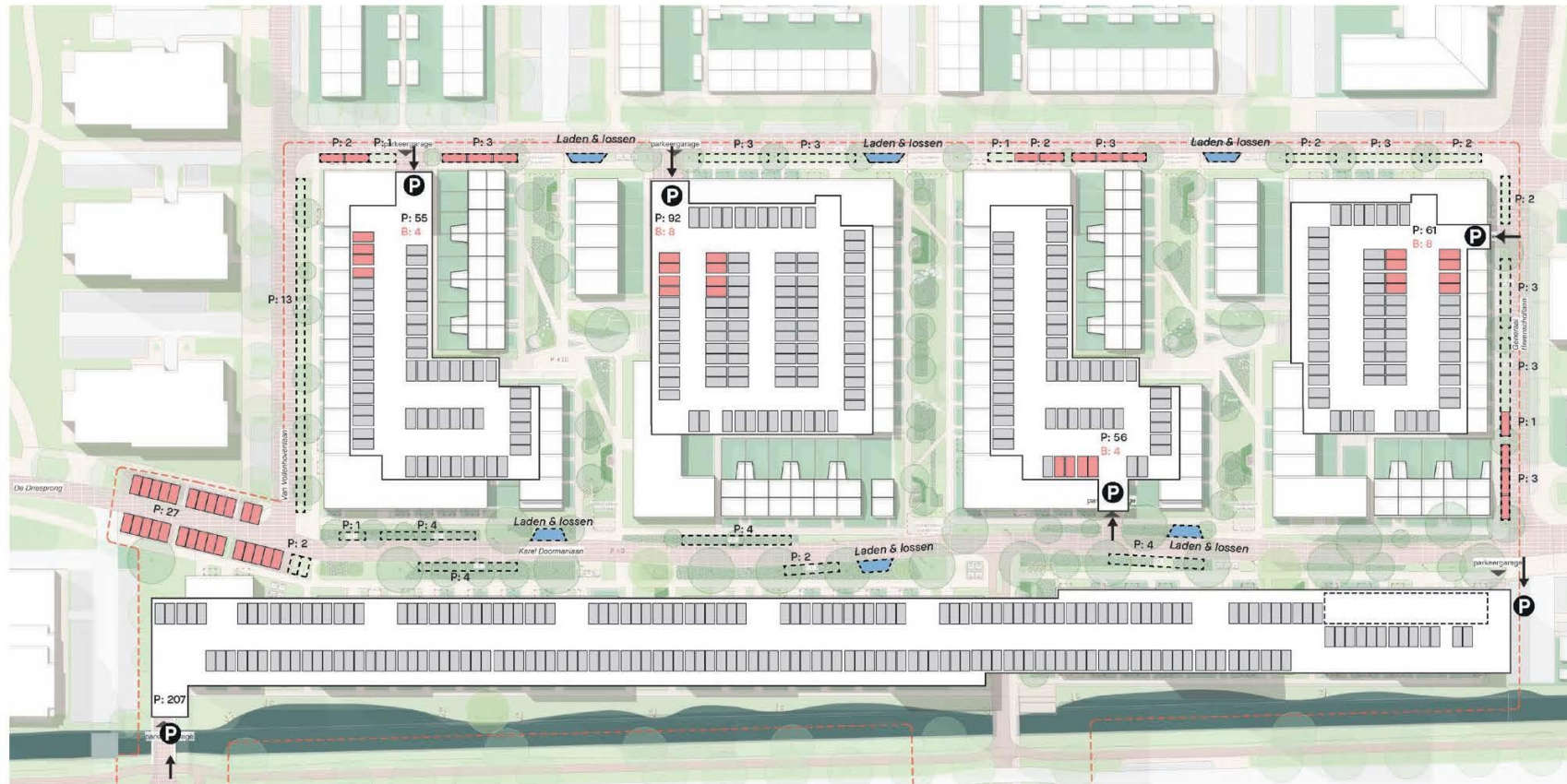
Huidige situatie:
Per 100 woningen zijn er 75 parkeerplaatsen

4.9 Parkeren

Nieuwe situatie:
Per 100 woningen zijn er 85 parkeerplaatsen

Capaciteit per fase/parkeergarage:				Bewoners/bezoek in parkeergarages:				Bezoek/reserveringen in de openbare ruimte:				Totaal overzicht:			
Fase 01,02	207	Fase 05	69	 Bewoners	471	 Bezoek	41	 Bewoners	471	 Bezoek	65	 Reservering	57		
Fase 03	59	Fase 06	60	 Bezoek	24	 Reservering	57								
Fase 04	100														
Totaal			495	Totaal	495	Totaal	98	Totaal		593					

Parkeren, wat betekent dat voor huidige/nieuwe bewoners en bezoekers?

Huidige bewoner Te Werve Oost die verhuist naar de nieuwbouw

“Op dit moment heb ik een parkeervergunning om op straat te parkeren. In de nieuwe ontwikkeling huur ik een parkeerplek in de (half)verdiepte parkeergarage.”

Huidige bewoner Te Werve Oost in de te behouden 23 eengezinswoningen

“Op dit moment heb ik een parkeervergunning om op straat te parkeren. In de nieuwe ontwikkeling heb ik een eigen keuze om deze te behouden of een plek in de (half)verdiepte parkeergarage te huren.”

Nieuwe bewoner Te Werve Oost

“In de nieuwe ontwikkeling kan ik een parkeerplek in de (half)verdiepte parkeergarage huren.”

Bezoeker Te Werve Oost

“In de nieuwe ontwikkeling kan ik op straat en in de (half)verdiepte parkeergarages parkeren.”

Hoe gaat het verder?

proces

teWerve/oost

Programma

*Dinsdag 8 juli
19:00 – 21:00 uur
in de Loods*

- 19:00 – 19:30
Inloop + markt
- 19:30 – 20:15
Plenaire presentatie
- 20:15 – 21:00
Markt en in gesprek